24ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6429 — 2 ՄԱՐՏ 1907 — ՈՒՐԲԱԹ — 30 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1325 — 15 MARS 1907 — 24me année № 6429

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
"ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԹԵՐԹԻ
Կ. ՊՈԼԻՍ, ԳԱԼԱԹԻԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Կ. ՊՈԼՍՈՑ ՀԱՄԱՐ	80 Ղրշ.
ԳԱՒԱՌԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ	108 »
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ	25 Ֆրֆ.

ԹՂԹԱԿՑԱՐԻ ԾԱԽՍԸ ՄԵԿ ՎԱՐԱՑ

20 հատ 1 դրուշոց փող
1 մեծ. հատուով կ'ընդունուի

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

اره ولك
درعليه ده غلطه ده اره ولك غزته سى اداره خانه سى

DIRECTION
DU JOURNAL ARMÉNIEN
"ARÉVELK"
CONSTANTINOPLE - GALATA

10 PARAS

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԻՆ ԾԱԳՄԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

(Բ. ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԳՈՒԱԾ)

Բարեկենդանի հնագոյն հանդէսներուն կամ lupercaliaներուն ամէնէն հաւատարիմ աւանդապահներն եղան Իտալացիները։ Անկարելի է նկարագրել «Ճաւիտեանական քաղաք»ին չքեղութեամբ, պերճութեամբ և գեղեցկութեամբ եղական ու աննման բազմաթիւ հաւակաւոր Բարեկենդանի հանդէսները։ Արքատեան հովիւներուն մերկամարմին վազքը, Իտալիոյ մէջ, մինչեւ ԺԲ. դարուն վերջերը պահուեցաւ։ Մօնդէնները կը պատմէ թէ 1560ին Հռոմի մէջ մանուկներ և ծերեր բոլորովին հոլանի կը վազվռտէին հրապարակներուն վրայ։ Մանուկներ ձիերուն վրայ նստած կը մարակէին զանազան, տարբերներ ձիերուն վրայ նստած՝ էշեր և գոմէշներ խթանելով առաջ կը մղէին։ Ամէնէն ադեղաւորները լաթի կտորներ ընծայ կը ստանային, որոնք իտալերէն il palio կը կոչուէին։ Երիտասարդներ կը կանչէին այնպիսի փողոցներու մէջ, ուր կիներէն աւելի կը նշմարուէին և կը յարձակէին ձի նստած զրահակիր անձերուն վրայ և անոնց հետ կարճատեւ մենամարտի կը բռնուէին։ Իտալիոյ մէջ այս հանդէսներու միջոցին կիները կիսամերկ էին շորջէին, չնայելով որ Հռոմայեցիք ենթադրած էին արդէն դիմակները և այն տեսակները մանաւանդ Վենետիկի մէջ դիմակներու գործածութիւնը շատ սովորական և սիրուած էր։

Այս հանդիսաւորութեանց ժամանակ կային նաեւ դիմակաւորներ, որոնք confetti կը նետէին իրարու վրայ։ Բայց կային նաեւ հաւկիթ, խնձոր, նոդգամ և ասոնց նման ուրիշ պտուղ նետողներ։ Ամէնէն աւելի սարսափելի էր, սակայն, դիմակաւորներու արանան և Corsova վրայ մենամարտիլը։ Շատ մը չարագործութեանց և քրէական յանցանքներու պատճառով, Պապերն ու տեղական իշխանութիւնները բացարձակապէս և մահուան պատիժով արգիլեցին դիմակաւորուիլ և իրարու վրայ այլեւայլ բաներ նետել և մանաւանդ կղերականներու զգեստ հագնիլը։ Այս արգելքները պատճառ դարձան վարքերու մեղմանալուն և Բարեկենդանի հանդէսները հետզհետէ գեղեցիկ ու գեղարուեստի ցուցադրութեան ամէնէն նպաստաւոր առիթները դարձան։ Մեծ շքով կատարուեցաւ Հռոմի մէջ մանաւանդ 1634ի Բարեկենդանը, որուն գրեթէ ամբողջ բնակչութիւնը մասնակցեցաւ։ Իրարմէ գեղեցիկ ու թանկագին դիմակազգեստներ երեւցան հրապարակներու վրայ, ուր հարիւրաւոր բացօթեայ թատրոններ հիմնուած էին և 20,000 հոգիէ բաղկացած երգչական խումբ մը զուարթ եղանակներ կ'երգէր ու կը պարէր։ Հռոմէական այս մեծահանդէս Բարեկենդանը տեւեց ԺԷ. և ամբողջ ԺԸ. դարերուն մէջ։

Գաղմօվա, Կոլոմնի, Մանձոնի և մանաւանդ մատամ սը Սգալ ամէնէն ջերմեռանդ սիրահարները եղան այս հանդէսներուն։ Այս վերջինը, Ռոնքինի հռչակաւոր հեղինակը, հետեւեալ կերպով կը նկարագրէ Հռոմի դիմակահանդէսները. «Հռոմի բնակիչները, ուրախութեան ջերմէն կը բռնուին և զուարճութեան նոպայէ կը մղուին այնպիսի զուարթ հանդէսներ սարքելու, որոնց նմանը կարելի չէ այլուր տեսնել։ Ամբողջ քաղաքը կը դիմակաւորուի։ Այս զուարճութիւնները կը սկսին տարուան որոշ օրը, որոշեալ ժամուն և անոնց անշուշտ ընթացքը անփափաս կերպով կը շարունակուի։ Բարեկենդանի օրերուն, կառակերդական սքանչելի ներկայացումներ տեղի կ'ունենան։ Իտալական աշխոյժ և վառվռուն բնաւորութեան հակառակ՝ դիմակաւորներ արտառոց դանդաղութեամբ կը շարժին։ Երբեմն ալ այնքան բնականութեամբ կը ներկայացընեն հռոմէական հին առասպելներ, որ ականատեսները հնագոյն Հռոմ փոխադրուած կը զգան իրենք զիրենք։ Հռոմի մէջ դիմակներ կան, զորս կարելի չէ ուրիշ տեղ տեսնել, որովհետեւ անոնք հին արձաններու նմանութեամբ շինուած են...։ Այս հանդէսին ամէնէն զուարճալի մասը խուռն բազմութիւնն է, երիտասարդ զգեստներ, սրամիտ կառակներ, իրարու վրայ նետուած շաքարահատեր Լայլն»։ Տը Սգալ պատկերաւոր կերպով կը ներկայացնէ նաեւ ձիերու մրցումը Բորսոյի վրայ։ Իրիկուան դէմ կը կատարուի մասնակիներու, ձերերու վազքի մրցումը palii շահելու համար։ Դիչերը ամբողջ քաղաքը à giorno կը լուսաւորուի և տեղի կ'ունենայ Ջանակիներու (maccoli) գնացքը։

Հռոմէն շատ աւելի պերճաշուք կերպով կը տօնուէր բարեկենդանը Վենետիկի մէջ։ Գեղանի կղզեքաղաքը իր հնագոյն տաճարներով, իր զարմանալի և բազմապիսի հոյակապ շէնքերով, իր ջրածածան փողոցներով, իր կօնտոլներով և վարդագոյն մարմարեայ ապարանքներով, որոնք կապուտակ ջուրերուն մէջ կ'արտացոլան, արդէն կախարդիչ ապաւորութիւն կը թողու։ Դէպի կատարեալ նկարագրութիւն մը գրած է Վենետիկի Բարեկենդանին, որուն մէջ կ'ըսէ թէ կղզեքաղաքին բարեկենդանը ամիսներ կը տեւէր։ Բոլոր քաղաքացիները, ծերեր և տղաներ, այրեր ու [illegible] լորպանաներ ամէնքն ալ դիմակ կը կրեն, նոյն իսկ վանականներն ու կոյսերը։ Եօթը թատրոններու մէջ միշտ ներկայացումներ կը տրուին։ Արքեցութիւն և մեղկութիւն կ'ուիլենն այդ տօնական օրերուն կոնտոլներու և տուներու մէջ։ Այրը իր կնոջ կը յայտարարէ թէ ինք սիրուհւոյն քով կ'երթայ և անոր պէտք եղած իրեղէններու առաքումը կը խնդրէ, իբր թէ շատ սովորական բան մը ըլլար ըրածը։ Կինը կը հնազանդի և իր սիրականները կը մտոնցնէ իր տան մէջ, մինչեւ որ իր ամուսինը նախանձելով դայ վռնտէ զանոնք։ Կրօնաւորներ ու կրօնաւորուհիներ նոյնպէս կը սիրահարուին։ Սեռական սէրը կը տիրապետէ ամէնուրեք։ Վենետիկեան Բարեկենդանի երգ մը յօրինուեցաւ ԺԶ. դարէն ի վեր, որուն եղանակը մեծ երգահան Բանկիին անմահացուց անկէ 20 տարիներ եղանակաւորումներ յօրինելով։ Վիկտոր Մասէ զայն իր օպերային (Ա. Դօքաէ) մէջ ներմուծեց, ինչպէս նաեւ Ամպրոսիոզ Թոմաս իր «Վենետիկի Բարեկենդանը» (Carnaval de Venise) օպերային մէջ։ Թէոֆիլ Կոդիէ վերջապէս այս երգին նմանութեամբ յօրինեց 8 տուն քառատող չքնաղ ոտանաւոր մը։

Մէջին Դարու մէջ Իտալիոյ հետեւեցաւ նաեւ Ֆրանսա։ Բրօվանսին բնակիչները հնարեցին Դարաուֆի կամ երեւակայական կենդանիի մը պատկերը, Շամբաներն բնակիչները հարենցի, Ռիքարտոյ բնակիչները Géant Gaïauth, Ռուրկենի բնակիչները la mère Folleի եւայլն պատկերներ ու տիպարներ ստեղծեցին։

Բարիզի Բարեկենդանին ամէնէն լիակատար նկարագրութիւնը մեզ ձգած է Վիքթոր Իւկօ իր Նօդր-Տամ տը Բարի վէպին մէջ։ Բարիզեան Բարեկենդանին ամէնէն հետաքրքրական ու շահեկան մասը Mascarade des Fous է։ Այս հանդիսական թափօրին մասնակցողները կ'արքենային, կը մենամարտէին, կամ փողոցներու մէջ կրօնական արարողութիւններ կը կատարէին, ինչպէս այլ տեղեր սեռական մեղկ հաճոյքներուն գոհացում տալով կ'աւարտէին Բարեկենդանին զուարճութեանց շարքը։

ԺԷ. դարուն Բարեկենդանը կը յաջթանակէ ամենուրեք։ Ամերիկայի կարմրամորթները իրենց գիշերային պարերգները — պամպուլաները կը հնչեցնեն և Ափրիկէի վայրի դազանները մորթենիներով ծածկուած խարիսխները Բարեկենդան կը ծօնեն։ Բուսերը Բարեկենդանին անդադար լալու չափ կը խմեն։ Բարձր դասակարգերու ներկայացուցիչներ մեծամասիս ու շռայլ պարահանդէսներ և դիմակահանդէսներ կը սարքեն։ Գերմանք նոյնպէս դիմակահանդէսներ կը պարպեն։ Անգլիացիք չեն սիրեր դիմակով փողոցներու մէջ շրջիլ, այլ աւելի ընտանեկան շրջանակներու մէջ անձնասուր կ'ըլլան Նոյեան նեկտարի կամ ուիսքիի ազդեցութեան։ Հիւսիսային և հարաւային Ամերիկացիք իտալական Բարեկենդանի ազդեցութեան ներքեւ են դեռ եւ մանաւանդ Մօնդէվիտէոյի եւ Պուէնոս-Այրէսի սպանիական ծագում ունեցող բնակիչները շատ աւելի մեծ պերճանքով կը տօնին զայն։ Ամէն Ժողովուրդ ունի Բարեկենդանի յատուկ իր խաղերը։ Անշուշտ գաւառներուն մէջ ալ կան Բարեկենդանի շատ մը շահեկան սովորութիւններ, որոնց հաւաքածոն հեռաբերբաշարժ պիտի [illegible]

Վերջացնելով մեր յօդուածը, կը յայտարարենք որ Բարեկենդանը կրօնական նպատակով հիմնուած է, բայց հետզհետէ հանրային զուարճութեան ձեւը ստացած է, և այժմ ուրախանալու և ուրիշները ուրախացնելու կը ծառայէ։ Այս պատճառով տօնենք Բարեկենդանը վայելուչ ձեւով, և յիշենք միշտ Ռապլէի այն խօսքը, ուր կ'ըսուի. Le rire est le propre de l'homme. այսինքն «ծիծաղիլը մարդուս ինքնայատկութիւնն է»։

ՀՆԱՍԻՐ

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆԸ ԳԱԻԱՌԻ ՄԷՋ

Եթէ կ'ուզենք Բարեկենդանի ընատոմիկ արարողութեանց ծանօթանալ՝ պէտք է այցելել անպատճառ մէկը հայրենակ ա՛յն գաւառներէն, որոնք տակաւին չփման մէջ եղած չեն եւրոպական բարքերուն հետ։

Հայ համայնքին համար՝ Բարեկենդանը եկեղեցական սրբազործուած մասնաւոր օր մը կամ շաբաթ մը ըլլալէ աւելի՝ նուիրագործուած աշխարհիկ յատուկ ժամանակամիջոց մը եղած է, որ ժողովրդան ազգական քմահաճոյքներուն և ուրախութիւններուն ազատ ասպարէզ կը բանայ։

Կրօնաբարոյական ա՛յն կաշկանդումները կամ արգելքները՝ որոնք կը սահմանափակեն Հայ Եկեղեցւոյ մէջ ապրող բարեպաշտ տարբին մոլութիւնները և տոմարային արարողութեանց մէջ եղած չափազանցութիւնները՝ այս պարագային փաթթուած ափակներ իրենց ձեւը առած՝ իրը առաջնորդ և կիներու հոգի մը իրը հետեւորդ՝ որոնք հարիւն աղջիկներու մանրիմներն եղած են՝ տուն կը տանին հարսը։ Դարման ոգեպարար օղեբուն՝ նորաբոլբոջ ու կանանչ ադուամաղերով զարդարուած Բնութիւնը՝ կարծես եղական հմայք մը փոխ կ'առնէ չնորհալի այս պարիկներէն և հեւատարոյ ծուլիններով կը պարուրէ միջավայրերը։

Ամբողջ քաղաքը այլեւս հրճուանքներու և խնճոյքներու մարմնացում մը է։

Օտարական մը երբ տակաւին քաղաք մտած չէ՝ ժամ մը հեռուէն պիտի կրնայ նշմարել ժողովրդական թափառքը ուեռուզեռը, և լսել զղվիչ եղանակները, երգերը ու դռռում գոչումները, որոնք միանալով թմբուկին ու շեփորային հոգեգրաւ թնդիւններուն՝ օդը կը թնդացնեն։ Զարմի գնալու մէկը որ չնեռուցնէ թէ ամբողջ քաղաքը աշխարհիկ եղական ոճի մը ցայտուն կողմերը կը ցուցադրէ։

Սլաքացող տղաք, երբեմն նոյն իսկ երիտասարդներ, իրենց կոշտ դիմակներով, կեղծ մազերով, պեսիներով ու մօրուքներով, ինչպէս նաեւ փոսթէ կամ տիկ տարբերնակ հագուստներով, կը հեռուէն փողին ու շեփորին, երբեմն իրենց մասնաւոր ջութակով, և երդիքէ երդիք, փողոցէ փողոց, թաղէ թաղ կը չափչփեն իրենց յղդնող քայլերով։ կը մտնեն տուները ամենայն համարձակութեամբ։ Թատերական ու սիրոյին պզտիկ ներկայացումներ կուտան, և մինչեւ որ քանի մը փարա չառնեն՝ չեն հեռանար։

Երդիքներուն վրայ կիներ, հարսեր, աղջիկներ կը հաւաքուին և փողին ու թմբուկին խառնիճաղանճ բայց հեշտալուր եղանակներէն կարթուած և զգլխուած՝ բոլորովին կ'արքենան, և չուրջանակի օղակներ կազմելով կը պարեն ու տանիքները Անդին, ուրիշ կողմ մը, դարձեալ երիտասարդներուն վրայ, երիկ մարդոց խումբեր, ի ցոյց կիներու՝ խաղեր և տարօրինակութիւններ կը կերտեն։—Երդիքներէն դէպի փողոց երկարաձգուած կլոսխողովակներէն ջուրի նման առատութեամբ դինի կը հոսեցնեն. անոնց մէջէն մաս մը կը վազէ կլոսխողովակներուն տակը և բերանին կը բռնեն հոսած գինիին դէմ. ոմանք ալ օղիի սրուակները իրենց ընկերներուն գլուխներուն կը պարպեն, իսկ ուրիշներ՝ արբողութեան վայր մը տալու դիտումով կարծես,—այս պարադային ծայր ատիճան գինով կ'ըլլան,—դինիի ըմպակներ և օղիի չիչեր խորտակելով։

Այս միջոցին դատարկարար տղաք, որոնք այդ տեղերը կը սլքան և գինովներուն շուրջը կը յածին, ոգելիներու համար պատրաստուած ընտիր համեմները կը թալլեն, առանց քաշուելու։

Այսպէս ճիշդ երկու շաբաթ Բարեկենդան կ'ըլլայ։ Ամէնէն վերջին օրը, կիրակի կէս գիշերին, ուսիքի մնացորդ կերակուրներով վերջին ինջոյթ մը ալ կը սարքեն, որմէ վերջ... կը սպասեն եօթը երկար շաբաթներու պաղի սկզբնաւորութեան, որուն երեւակայութիւնը կը խրտչեցնէ ամէնէն աւելի մանուկները և դեռատի տղաքը, որոնք քառասունքիզ օր պիտի զրկուին ակամայ՝ քաղցրահամ և իրենց ամենասիրելի կաթէն, մածունէն, կարագէն, պանիրէն։

«Մեծ-Պանք»ի տուաջին օրը ամէն տուն իր խարանքէն (*) կը կախէ սոխ մը, որուն եղերքը շուրջանակի մխուած կան եօթը հատ հաւի կամ սագի փետուրներ։ Իւրաքանչիւր շաբաթ օր տանը աղջիկը կամ տանտիկինը պարտաւոր է հատ մը անտեսացնել այդ փետուրներէն, մինչեւ որ «Մեծ-Պանք»ը լմնայ։

ԱՐՇԱԼՈՒՍ

(*) Լուսաւորութեան Հմմար տեսակ մը քառակողմ բացուածք տանիքին վրայ կամ առէքին մէջ։

ՊԱՇԱՐԵԱԼ ԲԱՐԻԶԻՆ ՀԱՑԸ

(ԷՋ ՄԸ ՖՐԱՆՍ. ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԷՆ)

Անցեալները Բարիզի մէջ, անձայն անչշուկ թաղեցին Կլէյ անուն 94ամեայ ծերունի մը որ 1870ի պատերազմին ատեն մեծ դեր մը խաղացած էր։ Պատերազմին նոր սկսած ատեն, Կլէյ հաղարապետ էր զինուորական պիտոյից ճիւղին մէջ, և մտադրած էր՝ քանի որ վաթսուն տարեկան էր, հանգստեան կոչուելու աղերսագիր տալ։ Մինչ այս մինչ այն, Սրատնի կռիւն եւաք Գերմանները Բարիզի վրայ քալեցին. առժամեայ կառավարութիւնը կոչելով հաղարապետ Կլէյը, կոչում բրանոր արիասրտութեան և հանգստեան կոչուելու գաղափարէն եւս կենալու յորդորեց զինքը. հարցուց.

—Դուք գիտէք թէ այժմ Բարիզի մէջ որչա՛փ ալիւր պարտաստ կայ. ըսէք թէ ձեր կարծիքով, Բարիզ որչա՛փ ատեն կրնայ դիմանալ պաշարման։

—Զորս ամիս, պատասխանեց Կլէյ։

—Չո՛ր ամիս. չենք կարծեր այդպէս. Բարիզ այդչափ երկար չի կրնար դիմանալ։

—Բայց ա լա կեռ foul ա լա կեռ, տեսաք իմ, պատասխանեց Կլէյ. բնական է որ հացկերոյթի մը ատեն կերուածին պէս չպիտի ըլլայ. չմեռնելու ատիճան ուտելով կարելի է չորս ամիս դիմանալ։

[illegible] և այնպիսի վստահութեամբ ապահովեց որ կառավարութիւնը վերջապէս համոզուեցաւ թէ Բարիզ պիտի կրնայ չորս ամիս դիմադրել թշնամւոյն։ Հաղարապետ Կլէյ ստանձնեց Բարիզի մէջ գտնուած զօրքը հացով և ուրիշ ուտելիքներով մնուցանելու անարկու պատասխանատուութիւնը։

Աւելորդ է ըսել թէ այդ վայրկեանէն սկսեալ Կլէյ ա՛լ ինքզինքին համար չէր ապրեր։ Իրրեւ հացագործապետ պաշարեալ Բարիզի, իր պաշտօնին գլուխն անցաւ. գիշեր ցերեկ փուռէ փուռ կը վազէր, կը քննէր, կը հսկէր, հրամաններ կուտար, իրենց մառաններուն մէջ ալիւր կամ ուրիշ պարէն պահողները կը ստիպէր ընդհանուրին պէտքին տալ իրենց պահածները, և վերջապէս քիմիաբանութեան դիմաց հացի և մնուղի ուրիշ նիւթերու պատրաստութեան համար։

Օ՜հ, պաշարեալ Բարիզին այդ հացը։ Գերմանները հաղիւ ամրացուցած էին Բարիզի շուրջն իրենց զինուորական ամուր շղթան, և Կլէյ հրման տուաւ զինուորական և քաղաքային փուռերուն՝ դադրեցնել Ֆրանսիոյ հացին պատրաստութիւնը և միայն սովորական հաց պատրաստել։ Պաշարումը քանի երկարէ՝ նկանակներն ա՛լ աւելի կը փոքրանային և խառն նիւթերէ կը պատրաստուէին։ Ալիւրի պաշարը տակաւ կը նուազէր։

ունի՞ք այդ մարդուն վրայ՝ ձեր կեանքը անոր յանձնելու ատիճան։

—Վստահութիւն ըսելով ինչ կը հասկնաս։ Եթէ իր նկարագրին համար ես, շատ լաւ գիտես թէ մեզի համար իր անձը կը զոհէ։

—Մաքսիմի համար։

—Միւնոյն բանն է։

—Ամենեւին, հայր։ Մաքսիմ դայլի մը ճանկերէն ազատած է զանի, երբ ինք ապայ, ու Ժերվէ՝ պարզ զինուոր, արշաւանք կը կատարէին, որ այնքան փայլ ընծայած է Էրբիւսնի անունին, զոր ես ալ կը կրեմ մեղքս։ Այդ մարդը ընաւ չպիտի վարանէր ընտրութիւն մը ընելու Մաքսիմի կողմէ տրուած հրամանի մը և մեր ամենուս փրկութեան վրայ դարձնել խնդրի մը մէջեւ։

—Ինչո՞ւ համար կ'ուզես որ՝ քու ամուսնիդ մէկ հրամանը հակառակ ըլլայ մեր ամենուն փրկութեան։ Աղջիկս, նախանձոտ քինախնդրութիւնը կը մոլորեցընէ քեզ։

Զարմանք յայտնող այդ խօսքը ընելէ յետոյ մարքիզը կանգ առաւ, իր կնոջ մօտ երթալէ առաջ։ Ձեռքը աղջկան թեւին վրայ դրաւ, որ կ'ըսէր նոյն միջոցին.

—Գէթ Ժերվէ կրնայ պէտք եղածին պէս վարել կառք մը։

(Շարունակելի)

—Ներեցէք, տիկին կոմսուհի, ըսաւ դռնապանը, կոմսուհիին խօսքը չհասկնալ ձեւացնելով։ Ա՜հ, սքանչելի մեքենայ մը ունի այս կառքը։

—Երէկուան կառքին պէս, յարեց կոմսուհին ուժգնօրէն։

—Երէկ մի, կրկնեց դռնապանը, տարտամ ու դարմացկոտ ձեւ մը առած։

—Այո՛, երէկ իրիկուն, Ֆոնթենպլոյի մէջ։

Սօլանժ չհամարձակեցաւ աւելի ճշդել խօսքը, վախնալով որ ինքզինքը պիտի մատնէ, առանց կարենալու դիմացինին դիմակը վար առնել։ Այդ առաջին փորձէն յետոյ՝ հակցաւ որ մեծ դժուարութիւն կար բան մը իմանալու, ինչ որ ընկճեց զինքը։ Ժերվէն աւելի չվրդովեցաւ երեւոյթի մը առաջ մտնակամարդ կինը։

Հիմա դռնապանը բիրտ ու կոպտաձոտ դէմք մը առած էր։ Սօլանժի ըրած բուռն յարձակումը չէր շուարեցուցած զինքը։ Կամ այն է որ գաղտնի պահելիք բան մը չունէր, և կամ այն է որ ինքզինքը չէր մատներ։

—Բէ՜հ, ըսաւ Ժերվէ, ուսերը ցնցելով, ինձի համար դեռ ատենը եկած չէ չգիտցած բանիս վրայ կարծիք յայտնելու։ Պարոն մարքիզը կ'ըսէ թէ շո՞ւտ կատաղ կը սորվիմ հնոցպանի արհեստը։ Բայց դպրոցական ըլլալու տարիքին մէջ չեմ գտնուիր ալ։ Ես։ Մարդ երիտասարդութեան մէջ չսորվածը ա՛լ չի կրնար սորվիլ։

—Ինչպէս, բացագանչեց Պ. տը Միրբվէրի մեքենավարը, բիրտ ծառայ մը, խօսակցութեան խառնուելով։ Բիչ մը առաջ դուք չէի՞ք որ կարդ մը բացատրութիւններ կուտայիք, երբ դարաստանին սառորոտը չէի ուզեր դէշ ուղղութեան մը հետեւիլ։ Կրո՞ղ, չատ համեստ կը ծախէք ինքզինքիդ։

Սօլանժ փորձեց Ժերվէի աչքերուն մէջ նայիլ չէշակի։ Բայց դռնապանը անդին դարձուց աչքերը։

Այդ պահուն երեւան եկաւ Պ. տ'Ա-լինեէ։ Իր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց Պ. տը Միրբվէր, առանց կրկնելու մանկամարդ կնոջ ըրած հրաւէրը։ Առաջ հանդերձ յարեց.

—Պէտք է արագ ընթանալ, որպէս զի Բիէր մատնոդ չըլլայ, ինձի սպասելով։ Այդ մասին արդարացում չունիմ։ Դեղանի կոմսուհին միասին չեմ տանիր։

—Առատուն կանուխ չպիտի մեկնիս հասկէ, ըսաւ մարքիզը, խօսքը աղջկան ուղղելով. մինչ երկուքը մէկանց Տիկին տ'Ալինեէի մօտ կ'երթայիս։

—Հայր, ներողութիւն կը խնդրեմ։ Նախընթարեցի ձեզմէնցմով մեկնիլ, ժամ մը աւելի մնալու համար մայրիկին մօտ։ Բայց իրա՞ւ է որ հնոցպան ընել կ'ուզէք Ժերվէն։ Բաւականաչափ վստահութիւն

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԱՆԻԷԼ ԼԸՋԻԻԷՕՐ

ԿՆՈՋ ՄԸ ԿԵԱՆՔԸ

Ա. ՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԿԱՇԿԱՆԴՈՒԱԾ ԿՈՄՍՈՒՀԻՆ

Գ.

ՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՋՈՐԴ ՕՐԸ

Պ. տը Միրբվէր, որ զարմանքով կը դիտէր Սօլանժի թեթեւազգեստ դուրս ելլելը, իր դիտողութիւնը չկրկնեց այդ այլայլած դէմքին հանդէպ, պիրկ արտայայտութեամբ մը տոգորուած։

Մերուելիի մը չարամտութեամբ, Պ. տը Միրբվէր յարեց.

—Ինչպէս կ'ըլլայ եթէ միասին տանիմ ձեզ։ Այդ պատճառաւ Բարիզ դարձած կ'ըլլաք, կառախումբ նստելու տաղտուկէն ալ ազատելով։ Բիէր շատ գոհ պիտի մնայ։ Լաւ գիտեմ թէ խանդավառ սէր մը կը տածէ ձեզի նկատմամբ, վարդին պատմութենէն ի վեր։ Կը յիշէ՞ք, Հռոմ ուղեւորած ատեն տղայամտութիւն մը ըրաւ...

Մանկամարդ կինը չարժում մը ըրաւ։

—Օ՜ն, մինիկ Սօլանժ, որոշումիդ տուիք, այնպէս չէ՞։ Շրջազգեստ մը անցուցէք վրանիդ և մայրիկիդ ողջագուրեցէք, որ աւելի քաջառողջ երեւոյթ մը ունի։ Կը սպասեմ ձեզի։

Կոմսուհին համակերպող աչքերով դիտեց Պ. տը Միրբվէրը, պահ մը հաւատալով թէ կարելի էր դիմացինին ըսածը։

Այո՛, սեղանի սպասները դրուած պիտի ըլլային հոն, Պ. տը Միրբվէրի անկարգ բնակարանին մէջ, ուր խառնաւնթոր՝ իրարու վրայ դրուած էին հին կարասիներ, չարժուն դարեւանդեր, փայտէ քանդակաղարդ առարկաներ, որդնահար վիճակի մը մատնուած։

Բիէր հոն պիտի դար։ Իրաց կարգին մէջ էր այդ բանը։ Անցեալը սոսկալի ցնորք մըն էր, անիրականալի ու խոլ յիշատակ մը, անջրական ու անիրական բան մը, որուն չէր կարելի հաւատ ընծայել։

—Պարո՛ն տը Միրբվէր...

—Որոշուեցաւ գնաց։ Հետս պիտի տանիմ ձեզ։

Սօլանժ, ցնորքի մը մատնուած, քիչ մնաց պիտի ըսէր. «բայց ինչո՞ւ չէ», երբ անդամատակին մեծ բացուածքէն անդին մէկը նշմարեց։

Լուլէթի դռնապան Ժերվէն էր, որուն վրայ կոմսուհին սա կասկածն ունէր թէ առջի իրիկուն օթոմոպիլ վարող մարդն էր։

Պ. տը Միրբվէրի հնոցպանին հետ կը խօսակցէր, կառքին քով կեցած, որ քիչ յետոյ պիտի սուրար, իր մէջ ունենալով Պ. տը Միրբվէրը։

Արդի պերճանքներուն մէջ տեղափոխութեան այդ արագ միջոցը միայն ընդունած էր Պ. տը Միրբվէր։

«Ինքնաշարժ կառքը, կ'ըսէր ան, շատ պիտանի գործիք մըն է հաւաքածոյ ընտրելու համար։ Վաւերական հնութիւններ չէ կարելի գտնել այն տեղերը ուրկէ կ'անցնի երկաթուղին։»

Առանց փոյթ ընելու որ նոյեմբերի այդ մշուշապատ առտուն իր վրայ կը կրէր մետաքսէ թեթեւ զգեստ մը, Սօլանժ դուրս ելաւ աշխուժով։

—Ժերվէ, տեղափոխութեան այդ միջոցը շա՞տ կը շահագրգռէ ձեզ, հարցուց կոմսուհին, սոսկում պատճառելով դռնապանին։

Ողնայարին վրայ սարսուռ մը զգաց մարդը ու շտկուեցաւ։ Իր դաժան նայուածքը Սօլանժի աչքերուն բաղխեցաւ։ Բայց ընդհանուպ ապահովուեցաւ, երբ տեսաւ որ մանկամարդ կինը վշտահար ու տկար երեւոյթ մը ունէր, չափազանց դունատ՝ իր փափկահիւս ժանեակներուն տակ, աչնան այդ ժամալամած առտուն։

Ժերվէ հանեց գլխարկը։

—Ներեցէք, տիկին կոմսուհի, ըսաւ դռնապանը, կոմսուհիին խօսքը չհասկնալ ձեւացնելով։ Ա՜հ, սքանչելի մեքենայ մը ունի այս կառքը։

—Երէկուան կառքին պէս, յարեց կոմսուհին ուժգնօրէն։

—Երէ՛կ մի, կրկնեց դռնապանը, տարտամ ու դարմացկոտ ձեւ մը առած։

—Այո՛, երէկ իրիկուն, Ֆոնթենպլոյի մէջ։

Սօլանժ չհամարձակեցաւ աւելի ճշդել խօսքը, վախնալով որ ինքզինքը պիտի մատնէ, առանց կարենալու դիմացինին դիմակը վար առնել։ Այդ առաջին փորձէն յետոյ՝ հակցաւ որ մեծ դժուարութիւն կար բան մը իմանալու, ինչ որ ընկճեց զինքը։ Ժերվէն աւելի չվրդովեցաւ երեւոյթ մը առաջ մանկամարդ կինը։

Հիմա դռնապանը բիրտ ու կոպտաձոտ դէմք մը առած էր։ Սօլանժի ըրած բուռն յարձակումը չէր շուարեցուցած զինքը։ Կամ այն է որ գաղտնի պահելիք բան մը չունէր, և կամ այն է որ ինքզինքը չէր մատներ։

—Բէ՜հ, ըսաւ Ժերվէ, ուսերը ցնցելով, ինձի համար դեռ ատենը եկած չէ չգիտցած բանիս վրայ կարծիք յայտնելու։ Պարոն մարքիզը կ'ըսէ թէ շո՞ւտ կատաղ կը սորվիմ հնոցպանի արհեստը։ Բայց դպրոցական ըլլալու տարիքին մէջ չեմ գտնուիր ալ։ Ես։ Մարդ երիտասարդութեան մէջ չսորվածը ա՛լ չի կրնար սորվիլ։

—Ինչպէս, բացագանչեց Պ. տը Միրբվէրի մեքենավարը, բիրտ ծառայ մը, խօսակցութեան խառնուելով։ Բիչ մը առաջ դուք չէի՞ք որ կարդ մը բացատրութիւններ կուտայիք, երբ դարաստանին սառորոտը չէի ուզեր դէշ ուղղութեան մը հետեւիլ։ Կրո՞ղ, շատ համեստ կը ծախէք ինքզինքիդ։

Սօլանժ փորձեց Ժերվէի աչքերուն մէջ նայիլ չէշակի։ Բայց դռնապանը անդին դարձուց աչքերը։

Այդ պահուն երեւան եկաւ Պ. տ'Ա-լինեէ։ Իր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց Պ. տը Միրբվէր, առանց կրկնելու մանկամարդ կնոջ ըրած հրաւէրը։ Առաջ հանդերձ յարեց.

—Պէտք է արագ ընթանալ, որպէս զի Բիէր մատնոդ չըլլայ, ինձի սպասելով։ Այդ մասին արդարացում չունիմ։ Դեղանի կոմսուհին միասին չեմ տանիր։

—Առատուն կանուխ չպիտի մեկնիս հասկէ, ըսաւ մարքիզը, խօսքը աղջկան ուղղելով. մինչ երկուքը մէկանց Տիկին տ'Ալինեէի մօտ կ'երթայիս։

—Հայր, ներողութիւն կը խնդրեմ։ Նախընթարեցի ձեզմէնցմով մեկնիլ, ժամ մը աւելի մնալու համար մայրիկին մօտ։ Բայց իրա՞ւ է որ հնոցպան ընել կ'ուզէք Ժերվէն։ Բաւականաչափ վստահութիւն

Հացի պէտք եղած քանակն հայթայթելու համար թեմ, մաս, ազդակ և մանրած յարգ կը խառնէին հացին մէջ։ Պաշարման ներքոյ գտնուող մը սակայն կը պատմէ այդ պարագան.—«Եթէ այդ հացերուն մէկ նկանակը պտտին նետուէր, ապակիէ գունդի մը պէս հազար կտոր կ'ըլլար. այդ չուտուելիք բանը, որուն անունը միայն հաց էր, օրէ օր տակաւ կը փոքրկանար. դեկտեմբերի առաջին օրերու մէջ չափահասներուն հացի օրական բաժինը 500 կրամ էր. յունուարի մէջ՝ 300 կրամի իջաւ. տղոց օրական 150 կրամ հաց կը տրուէր. աղքատ տղաքները անթափթենէ կը մնանէին գունդագունդ»։

Ցաւոտ պատմուած է թէ Բարիզի մէջ գտնուողները պաշարման այն չորս ամիսներն ինչո՛վ մնան։ Բաղաքին անձնատուութենէն առաջ վերջի չորեքշաբթիներուն մէջ 56,000 ձի, երկու հազար ջորի, 5000 կատու, 4000 շուն, երեք փիլ և բազմաթիւ ուղտեր կերուեցան, առանց հոյուի առնելու մուկերը, որոնք չատելու համար միակ, բայց սուղ ու հաղուագիւտ մըսեղէն մըն էին։ Այդ տանն էր որ Տօքթ. Կանեշ անուն մարդասէր բժիշկ մը առաջարկեց յանկարծ, մեռած մարդոց միսը ուտել։ Եսկիւլապի այդ երիտասարդ աշակերտը մարդակերութիւն կը քարոզէր պաշարողներուն։ Բարեբախտաբար պաշարումը վերջացաւ և Բարիզ առիթ չունեցաւ մարդու միսով մնանելու։

Պահանջուեցաւ հաղարապետ կլէյ որ իր պաշտօնին մէջ մնայ. բայց կլէյ չուզելով մնալ, փախաւ իրեն սպառնացող վտանգէն։ Վերադարձաւ գնաց և Պ. Թիէրի հովանաւորութեան տակ մտաւ։

Պատերազմէն ետք, հաղարապետ կլէյ պաշարեալ Բարիզի հացագործպետը հանգոտեան կոչուեցաւ։ Պատուոյ Լէգէոնի խաչն առած մեկնեցաւ բանակէն։ Անկէ ի վեր, իր զաւկին քով կ'ապրէր Բարիզի արուարձաններէն մէկուն մէջ, և իր կեանքին մինչև վերջին օրը կը տեսնուէր միշտ մաքուր հագուած, պիսերը գէպի վեր ոլորած, սիլէնոր գլխարկով և վայելչաձեւ ռէտէնկոդէն լամբակին վրայ կը բերլով ռօզետը։ Ինչպէս ըսուեցաւ, 9½ տարեկան էր մեռած ատենը. թաղուելէն ետքն էր միայն որ Բարիզ իմացաւ թէ 1870ի ձմրան մէջ զինքը մատուցող ծերունին մեռնած էր աշխարէն։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹԻՒՆԸ

Թան սա հեռագիրը ստացած է Պերլին իր մասնաւոր թղթակցէն.

Ինչպէս յայտնի է, Գերմանիոյ ելմտացոյցը վաթսուն միլիոն մարքի բաց մը ունի 1907ի տարեշրջանին համար. հաստատներու գումարն է 1,326 միլիոն մարք և ծախքերունն ալ 1,386 միլիոն։ Ելմտատպան պացուիրը աւելի նուազ լաւ կը նկատեն։ Այնպէս կը նկատուի որ 1906ին քուէարկուած նոր տուրքերուն հաստատիչ համար ենթադրութիւնը չատ լաւատեսութեամբ եղած է՝ այսինքն թէ և 140 միլիոն հաշուուած է, բայց 120ն աւելի պիտի չըլլայ։ Երկաթուղիի տոմսակներու վրայ դրուած տուրքը, մանաւանդ, մեծ յուսավրիպութիւն առաջ բերաւ և կ'երեւայ թէ երեսուն միլիոն մարքէն աւելի հաստատ պիտի չարտադրէ։ Թէև 45 միլիոն ենթադրուած է։ Ուրեմն ելմտացոյցին բացը ութսուն միլիոն մարք է, զոր հարկ պիտի ըլլայ գոցել գերմանական զանազան Պետութեանց դրամական աջակցութեամբը և կամ փոխառութեամբ մը, հաւանօրէն այդ երկու միջոցներն ալ գործադրելով։ Արդարև 1906ի ելմտացոյցի օրէնքը նախատեսած է որ այդ Պետութիւններուն դիւրութիւն ընծայելու համար, որպէս զի իւրաքանչիւրը իր ելմտացոյցը պատրաստէ, անոնց կողմէ գերման տէրութեան ըլլալիք վճռաբեմիները ամէն մէկ ընակչի համար 40 ֆէնիկի հաշուով պիտի կատարուին, որով ամբողջ գումարը պիտի ըլլայ 24,600,000 մարք։ Եթէ նոյն իսկ ընդհանուր ելմտացոյցին մէջ նշանակուած գումարը նկատողութեան առնուի, տակաւին 36 միլիոնի բաց մը կը մնայ։ Հարկ պիտի ըլլայ այդ բացը գոցել մաքսի, սպառմանց տուրքերու և դրոշմաթուղթի յաւելեալ մասէն, որոնք գերման զանազան Պետութեանց մեղուած են գերման տէրութեան կողմէ։ Վերոգրեալ միջոցը եթէ գործադրուի, գերման տէրութեան և գերման զանազան Պետութեանց միջև ելմտական յարաբերութիւնները պիտի խանգարուին։ Ասոր համար ալ անհրաժեշտ պիտի ըլլայ որ ճարտարարուեստի յառաջդիմութիւնները չարունակին, փոխանակ ենթարկուելու այն թուլացումին որուն առեւտրականները կը սպասեն 1907ի երկրորդ վեցամսեակին համար։ Միւս կողմէ բանակին ու նաւատորմին համար նոր ծախքերու ալ անհրաժեշտ կը նկատուին։ Ռայխսթակին ներկայ մեծամասնութիւնը խոստացած է աւելցնել միջոցներ և ստորագրել պաշտօնեաներուն ամսաթոշակները։ Այն նպատակին վրայ զոր գերման տէրութիւնը կը վճռէ գործաւորական ապահովագրութեանց սքանչելի, պիտի աւելնայ նաև առեւտրական պաշտօնեաներու ապահովագրութեան համար պահանջուած նպաստը։ Բոլոր այդ ծախքերը արդէն կը ծանրանան 1907 ելմտացոյցին վրայ և 1908ի ու յաջորդ ելմտացոյցներուն վրայ աւելի եւս պիտի ճնչեն, առանց հաշուելու ներկայիս դիր նորմոր պէտքերը։ Այնպէս կը նկատուի թէ յառաջիկայ չորս տարիներու ծախքերուն յաւելումը պիտի հասնի մէկ միլիառ մարքի։ Ասոր փոխարէն կայ 140 միլիոն մարքի հասոյթ մը չատ լաւատես կերպով ենթադրուած՝ իբրեւ արդիւնք նոր տուրքերու, որոնց վրայ հարկ է աւելցնել հասոյթներու տարեկան յաւելումը՝ 45 միլիոն մարք՝ այսինքն թէ այդ թուականին մէջ կէս միլիառի բաց մը առաջ պիտի գայ։ Ուրեմն Ռայխսթակը պիտի հարկադրուի հասոյթի նոր աղբիւրներ գտնելու, եթէ չուզէ գերման զանազան Պետութեանց հասոյթներուն կամ փոխառութեան դիմել։ Անմիտելի պարագայ մըն է թէ Գերմանիա կրնայ տակաւ գերման տէրութեան և գերման զանազան Պետութեանց միացեալ ելմտացոյցներուն ներկայացած վեց միլիառ մարքէ աւելի ծախքերուն։ Սակայն այդ ծախքերուն բաշխումն է որ կը կազմէ իրական զժուարութիւնը, և ելմտական վերակազմութիւնը այդ մասին վերջնական որոշում մը տուած չէ։ Ելմտական գործերու մէջ անշատ կացութիւնը միշտ քար գայթակղութեան կ'ըլլայ ելմտական ընդհանուր բարօրութեան մը համար։ Եւ գերման զանազան Պետութիւններն ալ կ'աշխատին զգուշանալ այդ անշատ կացութենէն, ինչ որ իրենց առանձնայնորներուն համար անպատշաճ պիտի ըլլայ և բրուսիական գերակշռութեան նկատմամբ ալ նպաստաւոր։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

ԵՒՍԳԼԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Բարիզէն կը հեռագրեն վիւննական Թերթի մը թէ Ֆրանսայի կառավարութիւնը տակաւին որոշում մը տուած չէ մոնսէնիէօր Մոնդանէսիի թուղթերուն հրատարակութեան խնդրոյն համար։ Կրօնական ոստիկանութիւնը։ Կը գուշակուի որ այդ համաձայնութեան հետեւանքով ծովային ոստիկանութիւն մըն ալ պիտի կազմուի՝ մաքսանենգութեանց վրայ հսկելու համար։ Ֆրանսական ու սպանիական սպաներէ կազմուած յանձնաժողովը, որուն Մարոքի կողմէ մուտուրիակ մըն ալ պիտի անդամակցի, մօտերս Թանճէրի մէջ պիտի գումարուի՝ ոստիկանութեան պաշտօնավարութեանը մասին հրահանգներ պատրաստելու, բնականաբար իրրեւ հիմ բռնելով Ֆրանսայի ու Սպանիոյ միջև գոյացած համաձայնութիւնը։

ՍՎԷՆՈ ՀԷՏԻՆ ԴԻՊԼԷԳԻ ՄԷՋ

Կալկաթայէ կը հեռագրեն մարտ 10 թուականով.— Շիկագէ (Դիպլէգ) կը հեռագրեն թէ քինական խուզարկութիւններու համար հոն գտնուող Սվէն Հէտին, դիպլէգական քուրմ Տաշի-Լամայի կողմէ սիրով ընդունուելով երկար տեսակցութիւն մը ունեցած է անոր հետ։ Սվէն Հէտին աշխարհագրական չատ հեռաքրքրական տեղեկութիւններ հաւաքած է։ Շիկագէ մայրաքաղաքն է Ցանկ գաւառին, որ չինական Դիպլէգի մէջ է, իբր 200 քիլոմէթր հեռի Լհասայէ՝ Դիպլէգի մայրաքաղաքն, այսինքն Պուտիսդներու նուիրական քաղաքէն և Տաշի Լամայի կեդրոնէն։

ՆՈՐ ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐ ՄԸ

ԽՆԴԲԱՆԴԻ ՆԱՄԱԿԱՆՆԵՐ

Լօնտոնի Կիսգալ Լէման անուն մեծ [illegible] բաղադրելով մէկ օրէն միւսը միլիոնատէր եղաւ, իր բնակավայրին թղթատարական պաշտօնեաներուն զբաղումն և աշխատանքն այնչափ աւելցուց որ մասնաւոր քառի մը գրելով անոր, խնդրեցին որ մէկ քանի չիր գիսի ղրկէ իրենց իր հատուցում, և խոստացան իր կինացը խմել զանոնք։ Եւ իրաւունք ալ ունէին իրենց այս պարկեշտ խնդրանքն ընելու, վասն զի Զուիցերիայէն, Իտալիայէն, Ֆրանսայէն, Գերմանիայէն և ուրիշ սահմանակից քաղաքներէն հեղեղի պէս նամակ կը տեղար մեքենավարին հասցէին, որ մեծ պարգեւին իրեն վիճակելէն առաջ կատարելապէս հանգարտ ու խաղաղ կեանք կը վարէր։ Լէման մինչեւ անցեալ շաբաթու 1200 նամակ ստացաւ. և եթէ ատոնց մէջ գտնուած ամէն խնդրանքները կատարելու ըլլայ, երկու միլիոն ֆրանքի չափ գումար մը տալ հարկ պիտի ըլլար, որով պէտք պիտի ունենար անմիջապէս անգամ մը եւս չանելու առաջին պարգեւը։ Այդ նամակներէն մեծ մասին մէջ 10,000էն մինչեւ 200,000 ֆրանքի գումարի խնդրանքներ կային։ Դուռաւոր աղջիկ մը ագեւոր դաշնակ մը ունենալ կը փափաքէր, արոզի սիրահար մըն ալ կաշիէ գնդակ մը, մէկ ուրիշն ալ սառի վրայ չմկկելու մոյկ մը։ Կին մըն ալ իր կեղծ սկսանները կորսնցուցած ըլլալով, նոր մը ունենալ կ'ուզէր։ Երիտասարդին մէկը բարձրագոյն վարարան մը մտնելու համար պէտք եղած դրամը կը խնդրէր։ Ատենք և ատոնց նման չատեր իրենց պէտքերը գոհացնելու համար Պ. Լէմանի բարիտութեան դիմած էին։ «Ես ձեր վրայ աքանչացող մին եմ», այս խօսքը կը գրտնուէր գրեթէ ամէն նամակներուն մէջ։ Նարտիին նկարիչ մըն ալ մանրանկար պատկեր մը պատրաստած էր նոր-հարուստին համար, — բնականաբար պարգեւ մը յուսալով։ Երգչան մըն ալ, միլիոնատէրը անունով քայլերդ մը յօրինած էր, 15 նուագարանով գործադրելի։ Բանասեղծին մէկն ալ ճշմարտիւ Պինդարեան տաղ մը քերթած էր «այժմու միլիոնատէրներուն պոյ շարին մէջ այս նոր յաղթականին» համար։ Անէն ոք մոռցած էր իր «ես»ը, և զովաբանական ծրագիրներ կը ներկայացնէր, զոր Պ. Լէման «պիտի կրնար իր դրամական ամրոցին ոյժովն իրագործել։» Զուիցերիայէն համանք մը, ինչպէս կը հաղորդէր քաղաքապետը, նոր ջրուղիի մը պէտք ունէր և ատոր համար ալ 50,000 ֆր.ի ծախք մը կ'նախադրուէր։ Մէղիէսի քաղաքացիները թատրոն մը ունին և բանաստեղծ մը, որ «Հէնրիէդ» անունով կատակերգութիւն մը գրած է. այս խաղը մէկ քանի անձնց առջեւ կարդացուելով մեծ ազդեցութիւն ըրած է ունկնդրութեանց վրայ, որոնք սակայն դրամի պակասութեան պատճառաւ չեն կրցած ներկայացման դնել զայն։ Հետեւապէս Պ. Լէմանի ազակցութեան կը դիմին։ Մարդուն մէկն ալ որ չիչեր խցելու նոր գլուա բրած է, ուրիշ մըն ալ որ նաւերուն ընկղմիլն ոնկաբելի ընելու պարզ միջոց գտած էր, մէկ ուրիշն ալ որ գիտաւորութիւն ունի Հռոմի մէջ լեզուաբանական վարժարան մը հաստատել, ատոնց ամէնքն ալ Պ. Լէմանի դիմում ըրած են՝ անոր զրամական օգնութիւնը խնդրելով։ Երկաթուղի Ընկերութիւն մըն ալ 200,000 ֆր.ի պէտք ունենալուն Պ. Լէմանի դիմած է, անօրէնի պաշտօն մը առաջարկելով անոր։ Ինչպէս կ'երևի, խնդրարկուներու բանակ մը յարձակած էր խեղճ մարդուն վրայ, ատոնց ամէնքն ալ գիտնալով թէ նոր միլիոնատէրը մինչեւ ցայսմաւր սովորած չէր միլիոններու հետ գործելու, խորհուրդներ կուտային անոր. մէկը կ'ըսէր թէ պէտք է իր դրամը օթէլներ շինելու գործածէ, ուրիշ մը՝ ամարանոցներ, ուրիշ մը՝ խորտուրդ կուտային խահուէի գործ ընել։ Վերջապէս բաւական մեծ թուով օրիորդ-դրագիրներ ալ իրը ամուսին ներկայացան Պ. Լէմանի։ Ատոնց մէկը յանձն առած էր մանկի անոր քով, եթէ չհաճէր իրը ամուսին ընդունիլ զինքը։ Ոմանք ալ, ամօթխածօրէն, զարմանալի զաղափարներ կը յայտնէին։ Լուսնոյէ կին մը գրէ.— «Մինչեւ ցարդ ի գո՛ւր եղաղեցի միլիոնատէր ըլլալ, և հիմա չատ գոհ եմ ձեզ ծանօթանալուս համար։» Ուրիշներ ա՛լ աւելի համարձակօրէն կը գրեն։ «Լսեցի որ ամուսնութիւնը Աստուածային հրաման մըն է. ես ալ ձեր կինն ըլլալու համոզումն ունիմ. հարուստ չեմ. բայց չատ սիրուն կարասիներ ունիմ» կը գրէ գեղուհի մը, կանանչ մելանով և լուսանկարը նամակին մէջ դրած։ Ուրիշ կին մըն ալ, հաւատարիմ, չնորհալի և խելացի կնոջ մը հետ ամուսնութիւնը, ընտանեկան կեանքի երջանկութիւնը գովաբանելով, կը յաւելու.—«Ես կրնամ իրագործել այդ բաղձալի կեանքը»։ Հայր մը իր միամօր աղջիկը կնութեան առաջարկած է Պ. Լէմանի, ուրիշ մըն ալ երեք աղջիկը մեծ որոնարարութեան տակ դրած է։ Ինչպէս կը տեսնուի, Պ. Լէման, իրեն խորհուրդ տուող և օգնող այսչափ անձնուէր բարեկամներովը, երջանիկ կրնայ ըլլալ իր նորատաց միլիոններուն հետ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՍԻԱԿԱՆ.—Սանիէի ատենեան տրուեցաւ ելմտական նախարարութեան ընդհանուր հաշուակալութեան վճարմանց ճիւղին ստացագիրներու միմիայիզ Հաղզէ պէյի։ Սալիէի ատենեան Իզմիրի Իտատիէ վարժարանին Տնօրէն Մի-ֆիտ պէյի և Իտիրնէի նահանգին թղթատարական ու հեռագրական քննիչի օգնական Ասաֆ պէյի։

ՊԱՏՈՒՈՒԱՆՇԱՆ. — Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Բոլոնիալ Իդալիէն վաճառատան Տնօրէն Պ. Կարսէլի։

ՇԵՐՔԻՇ ԼՈՒՐԵՐ

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՒՐԱՆՆԵՐԸ

Երէկ, մարտ 1, ելմտական 1323 թուականի առաջին օրը, պետական բոլոր պաշտօնարաններու արկղերուն հաշիւները տեսնուեցան և արդիւնքը տեղեկագրուեցաւ ելմտական նախարարութեան ու Հաշուակալութեան Ատենին։

ՄԱՔՍԱՏԱՆՑ ՄԷՋ

Մաքսային վերատեսչութեան մէջ, երէկ, ելմտական նոր տարուոյ առթիւ նոր տարուան գործառնութեանց ձեռնարկուեցաւ, հանդիսական արարողութիւններով։ Մաքսատան արտաքին դուռնէն մինչեւ ներքին դուռը երկու կարգի վրայ կեցած էին մաքսային պահապան պաշտօնեաներ, ոստիկաններ, ոստիկան-զինուորներ եւայլն։ Ժամ 3ին ժամանեց մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէյզմի փաշա, որ ընդունուեցաւ պահապան պաշտօնեաներու Տնօրէն Պիւրհանէտտին պէյի կողմէ և առաջնորդուեցաւ ներքին դուռը, ուր կը սպասէին նոյն վերատեսչութեան խորհրդական Մէհմէտ Ալի պէյ, մաքսային հորհուրդին նախագահ Սիւրէյա պէյ, մէջբուսկի Սբրի պէյ, հաշուակալ Թալաթ պէյ եւայլն։ Նախ բարեմաղթութիւններ կատարուեցան կայս. արեւշատութեան համար. յետոյ դրան առջեւ ոչխարներ զնուելով նոր տարուոյ գործառնութեանց ձեռնարկուեցաւ։ Միեւնոյն արարողութիւնները կատարուեցան նաև մթերանոցին, արտաքնոցի վայրին և սալտնին դուռներուն առջեւ։ Հասան Ֆէյզմի փաշա նախ ներքին ապրանքներու մաքսատան մթերանոցը երթալով, անձամբ բացաւ անոր դուռը և ներս մտաւ. նաև հրանդագ տուաւ պաշտօնեաներուն որ հասոյթներու յաւելման համար հաւատարմութեամբ աշխատին։ Միեւնոյն արարողութիւնը կատարուեցաւ միւս ճիւղերուն մէջ։ Ներքին ու արտաքին ապրանքներու մթերանոցներէն ապրանքի ներածում և արտածում կատարուեցաւ։ Վերատեսուչը նաև հրամայեց մաքսատանց բոլոր բեռնակիրներուն որ մեծ դիւրութիւն ընծայեն վաճառականներուն ու ժողովրդեան և ապրանքներու փոխադրութիւնը ուշադրութեամբ կատարեն։ Յետոյ Հասան Ֆէյզմի փաշա իր պաշտօնատեղին երթալով, ընդունեց մաքսային պաշտօնատարներու շնորհաւորութիւնները։

—Նոր տարուոյ առթիւ համանման արարողութիւններ կատարուեցան միւս բոլոր մաքսատանց մէջ։

—Սիրքէճիի մաքսատան այս տարուան հասոյթը նախորդէն 200,000 դրուշ աւելի է, ատաղձի մաքսատանը՝ 68,260, Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքսատանը՝ 15,382 ոսկի և դինուորական սպառազիներու հասոյթը՝ 886 ոսկի, Զալաթիոյ օտար ապրանքներու մաքսատուն, նախորդ տարուան վերջին կէսին քովիքոսթանները ճիւղը բաժնուած ըլլալով հանդերձ, 1,600.000 դրուշ։ Պաղտատի մաքսատանց հասոյթներն ալ յիսուն հազար ոսկի աւելի եղած են։

—Մաքսային վերատեսչութեան ընդհանուր հասոյթը, որ 1321 տարին նախորդէն 72,500 ոսկի աւելի էր, անցեալ 1322 տարուոյ ալ միւս տարին 326,611 ոսկի աւելի եղած է։ Այդ յաւելումին մէջ գլխաւոր տեղը կը բռնէ Պոլսոյ օտար ապրանքներու մաքսատուն, որուն հասոյթը վերջացող տարուոյ եղած է 452,536 ոսկի՝ այսինքն նախորդէն 83,774 աւելի։

—Մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէյզմի փաշա, երէկ, կայս. Պալատ մատոյց Կ. Պոլսոյ ու գաւառներու բոլոր մաքսատանց անցեալ 1322 տարուան հասոյթներու գումարները պարունակող հաշուեցոյց մը։

—Մաքսի փոխարէն առնուած ապրանքներու վաճառատան մէջ անցեալ 1322 տարուոյն մուտքը 8,261,171 դրուշ է և ելքը՝ 7,338,698 և պատրաստ գտնուած ապրանքներու արժէքն ալ 9_2,473։

ՔՂԹԱՏԱՐԱՏՈՒՆ

Թղթատարատան մանտա-բոսթի դիւանին 1322 տարուան հաշիւներն ալ առջի իրիկունը փակուեցան։ Այդ դիւանին կազմութենէն՝ այսինքն 1318 տարուան նոյեմբերի սկիզբէն մինչեւ նոյն տարուան փետրուարի վերջը՝ չորս ամսուան գործառնութեանց գումարն է 111,582 ոսկի, 1319 տարուոյն մէջ՝ 528,889, 1320ին՝ 563,344 ոսկի, 1321ին՝ 626,411, իսկ 1322ին՝ 754,555։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏԷԶԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հանրային Պարտէզի վարչական խորհուրդին նախագահի պաշտօնը, ինչպէս յայտնի է, տարի մը անգլիական պատուիրակը կը վարէ և տարի մըն ալ Ֆրանսական պատուիրակը։ Ելմտական 1322 տարուոյն համար այդ պաշտօնը Ֆրանսական պատուիրակ Պ. Պէռժէյէն անցաւ անգլիական պատուիրակ Պ. Պոլթի։

—Կ. Պոլսոյ ու շրջականերուն համար հաստատուած Հանրային Պարտէզի կեդրոնական Վարչութիւնը, որուն վերատեսուչ կարգուած է ձկնարանի ու աղի Տնօրէն Ալի Ռիզա պէյ, երէկուընէ պաշտօնի ձեռնարկեց։ Կեդրոնը պիտի գտնուի ձկնարանին մէջ։

ԶԿՆԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Երէկ ձկնարանին մէջ ալ, ելմտական նոր տարուան առթիւ, արարողութիւններ կատարուեցան։ Շէնքին վարի յարկը, ուր ձուկերու ատարդը կը կատարուի, զարդարուած էր «Բասիշէնմէ չօք եաշա» վերտառութեամբ մը եւ օսմանեան դրօշներով։ Զանազան տեսակ թարմ ձուկեր պարունակող կողովներ կարգաւորուած էին ատարդի վայրը։ Ժամ 3ին վերատեսուչ Ալի Ռիզա պէյ և ուրիշ պաշտօնատարներ գացին ատարդի վայրը, ուր բարեմաղթութիւններ եղան Կայս. արեւ-

[illegible]

բանի եղերքը ոչխարներ զնուեցան։ «Բազար պաչը» Հալիմ էֆ. բանաստեղծութիւն մը արտասանեց և խօսքը ձկնորներուն ուղղելով, առատութիւն ու յաջողութիւն մաղթեց և ազօթքներ ըրաւ վեհ. Սուլթանին կենացը համար։ Բոլոր ներկաները ձայնակցեցան։ Ապա Հալիմ էֆ. ներկայացուց զանազան ձուկեր պարունակող ափսէ մը, որ կը վերաբերէր Սարբեարցի Քէթխիւսօղլը Մէհմէտ աղայի։ Հալիմ էֆ. ըսելէ յետոյ թէ ելմտական տարեշրջանին առաջին օրը ըլլալով, առաջին անգամ կատարուած ատարդին առթիւ չատնուբիր, ատարդը սկսել տուաւ։ Հանրային Պարտէզի վարչութեան ընդհանուր Տնօրէն Պ. Բիսառ ալ մասնակցեցաւ ատարդին և այդ ձուկերը (էշէրէք, պարպունիա, մէրման, քալքան, քէֆալ ու բիսի) որոնք քսան երեք օխա կը կշռէին, վեց հարիւր յիսուն դրուշի մեաց Պ. Բիսառի վրայ։ Յետոյ Ալի Ռիզա պէյ մաս մը մանր դրամ նետեց ձուկ պարունակող կողովներուն վրայ։ Այդ արարողութիւնը կատարուելէ ետքը, բոլոր ներկաները գացին վերատեսչութեան սենեակը, և հոն շնորհաւորեցին Ալի Ռիզա պէյի պաշտօնը։

—Ելմտական 1298 տարիէն մինչեւ 1322ի վերջը ձուկի տուրքին հասոյթը եղած է 64,345,670 դրուշ, ապիրը՝ 20,405,733 և դրոշմաթուղթինը, որ 1312 տարուոյն ձկնարանի վերատեսչութեան յանձնուած է, 56,430,946։ Օգտուելու անդրադարձ ունեցան։ Կայս. արեւշատութեան համար։ յետոյ դրան առջեւ ոչխարներ զնուելով նոր տարուոյ գործառնութեանց ձեռնարկուեցաւ։ Միեւնոյն արարողութիւնները կատարուեցան նաև մթերանոցին, արտածմանց վայրին և սալտնին դուռներուն առջեւ։ Հասան Ֆէյզմի փաշա նախ ներքին ապրանքներու մաքսատան մթերանոցը երթալով, անձամբ բացաւ անոր դուռը և ներս մտաւ. նաև հրանդագ տուաւ պաշտօնեաներուն որ հասոյթներու յաւելման համար հաւատարմութեամբ աշխատին։ Միեւնոյն արարողութիւնը կատարուեցաւ միւս ճիւղերուն մէջ։ Ներքին ու արտաքին ապրանքներու մթերանոցներէն ապրանքի ներածում և արտածում կատարուեցաւ։ Վերատեսուչը նաև հրամայեց մաքսատանց բոլոր բեռնակիրներուն որ մեծ դիւրութիւն ընծայեն վաճառականներուն ու ժողովրդեան և ապրանքներու փոխադրութիւնը ուշադրութեամբ կատարեն։ Յետոյ Հասան Ֆէյզմի փաշա իր պաշտօնատեղին երթալով, ընդունեց մաքսային պաշտօնատարներու շնորհաւորութիւնները։

—Նոր տարուոյ առթիւ համանման արարողութիւններ կատարուեցան միւս բոլոր մաքսատանց մէջ։

—Սիրքէճիի մաքսատան այս տարուան հասոյթը նախորդէն 200,000 դրուշ աւելի է, ատաղձի մաքսատանը՝ 68,260, Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքսատանը՝ 15,382 ոսկի և դինուորական սպառազիներու հասոյթը՝ 886 ոսկի, Զալաթիոյ օտար ապրանքներու մաքսատուն, նախորդ տարուան վերջին կէսին քովիքոսթանները ճիւղը բաժնուած ըլլալով հանդերձ, 1,600.000 դրուշ։ Պաղտատի մաքսատանց հասոյթներն ալ յիսուն հազար ոսկի աւելի եղած են։

—Մաքսային վերատեսչութեան ընդհանուր հասոյթը, որ 1321 տարին նախորդէն 72,500 ոսկի աւելի էր, անցեալ 1322 տարուոյն ալ միւս տարին 326,611 ոսկի աւելի եղած է։ Այդ յաւելումին մէջ գլխաւոր տեղը կը բռնէ Պոլսոյ օտար ապրանքներու մաքսատունը, որուն հասոյթը վերջացող տարուոյն եղած է 452,536 ոսկի՝ այսինքն նախորդէն 83,774 աւելի։

—Մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէյզմի փաշա, երէկ, կայս. Պալատ մատոյց Կ. Պոլսոյ ու գաւառներու բոլոր մաքսատանց անցեալ 1322 տարուան հասոյթներու գումարները պարունակող հաշուեցոյց մը։

—Մաքսի փոխարէն առնուած ապրանքներու վաճառատան մէջ անցեալ 1322 տարուոյն մուտքը 8,261,171 դրուշ է և ելքը՝ 7,338,698 և պատրաստ գտնուած ապրանքներու արժէքն ալ 9_2,473։

ՔՂԹԱՏԱՐԱՏՈՒՆ

Թղթատարատան մանտա-բոսթի դիւանին 1322 տարուան հաշիւներն ալ առջի իրիկունը փակուեցան։ Այդ դիւանին կազմութենէն՝ այսինքն 1318 տարուան նոյեմբերի սկիզբէն մինչեւ նոյն տարուան փետրուարի վերջը՝ չորս ամսուան գործառնութեանց գումարն է 111,582 ոսկի, 1319 տարուոյն մէջ՝ 528,889, 1320ին՝ 563,344 ոսկի, 1321ին՝ 626,411, իսկ 1322ին՝ 754,555։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏԷԶԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հանրային Պարտէզի վարչական խորհուրդին նախագահի պաշտօնը, ինչպէս յայտնի է, տարի մը անգլիական պատուիրակը կը վարէ և տարի մըն ալ Ֆրանսական պատուիրակը։ Ելմտական 1322 տարուոյն համար այդ պաշտօնը Ֆրանսական պատուիրակ Պ. Պէռժէյէն անցաւ անգլիական պատուիրակ Պ. Պոլթի։

—Կ. Պոլսոյ ու շրջականերուն համար հաստատուած Հանրային Պարտէզի կեդրոնական Վարչութիւնը, որուն վերատեսուչ կարգուած է ձկնարանի ու աղի Տնօրէն Ալի Ռիզա պէյ, երէկուընէ պաշտօնի ձեռնարկեց։ Կեդրոնը պիտի գտնուի ձկնարանին մէջ։

ԶԿՆԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Երէկ ձկնարանին մէջ ալ, ելմտական նոր տարուան առթիւ, արարողութիւններ կատարուեցան։ Շէնքին վարի յարկը, ուր ձուկերու ատարդը կը կատարուի, զարդարուած էր «Բասիշէնմէ չօք եաշա» վերտառութեամբ մը եւ օսմանեան դրօշներով։ Զանազան տեսակ թարմ ձուկեր պարունակող կողովներ կարգաւորուած էին ատարդի վայրը։ Ժամ 3ին վերատեսուչ Ալի Ռիզա պէյ և ուրիշ պաշտօնատարներ գացին ատարդի վայրը, ուր բարեմաղթութիւններ եղան Կայս. արեւ-

[illegible]

բանի եղերքը ոչխարներ զնուեցան։ «Բազար պաչը» Հալիմ էֆ. բանաստեղծութիւն մը արտասանեց և խօսքը ձկնորներուն ուղղելով, առատութիւն ու յաջողութիւն մաղթեց և ազօթքներ ըրաւ վեհ. Սուլթանին կենացը համար։ Բոլոր ներկաները ձայնակցեցան։ Ապա Հալիմ էֆ. ներկայացուց զանազան ձուկեր պարունակող ափսէ մը, որ կը վերաբերէր Սարբեարցի Քէթխիւսօղլը Մէհմէտ աղայի։ Հալիմ էֆ. ըսելէ յետոյ թէ ելմտական տարեշրջանին առաջին օրը ըլլալով, առաջին անգամ կատարուած ատարդին առթիւ չատնուբիր, ատարդը սկսել տուաւ։ Հանրային Պարտէզի վարչութեան ընդհանուր Տնօրէն Պ. Բիսառ ալ մասնակցեցաւ ատարդին և այդ ձուկերը (էշէրէք, պարպունիա, մէրման, քալքան, քէֆալ ու բիսի) որոնք քսան երեք օխա կը կշռէին, վեց հարիւր յիսուն դրուշի մեաց Պ. Բիսառի վրայ։ Այդ արարողութիւնը կատարուելէ ետքը, բոլոր ներկաները գացին վերատեսչութեան սենեակը, և հոն շնորհաւորեցին Ալի Ռիզա պէյի պաշտօնը։

—Ելմտական 1298 տարիէն մինչեւ 1322ի վերջը ձուկի տուրքին հասոյթը եղած է 64,345,670 դրուշ, ապիրը՝ 20,405,733 և դրոշմաթուղթինը, որ 1312 տարուոյն ձկնարանի վերատեսչութեան յանձնուած է, 56,430,946։ Օգտուելու անդրադարձ ունեցան։ Կայս. արեւշատութեան համար։ յետոյ դրան առջեւ ոչխարներ զնուելով նոր տարուոյ գործառնութեանց ձեռնարկուեցաւ։ Միեւնոյն արարողութիւնները կատարուեցան նաև մթերանոցին, արտածմանց վայրին և սալտնին դուռներուն առջեւ։ Հասան Ֆէյզմի փաշա նախ ներքին ապրանքներու մաքսատան մթերանոցը երթալով, անձամբ բացաւ անոր դուռը և ներս մտաւ. նաև հրանդագ տուաւ պաշտօնեաներուն որ հասոյթներու յաւելման համար հաւատարմութեամբ աշխատին։ Միեւնոյն արարողութիւնը կատարուեցաւ միւս ճիւղերուն մէջ։ Ներքին ու արտաքին ապրանքներու մթերանոցներէն ապրանքի ներածում և արտածում կատարուեցաւ։ Վերատեսուչը նաև հրամայեց մաքսատանց բոլոր բեռնակիրներուն որ մեծ դիւրութիւն ընծայեն վաճառականներուն ու ժողովրդեան և ապրանքներու փոխադրութիւնը ուշադրութեամբ կատարեն։ Յետոյ Հասան Ֆէյզմի փաշա իր պաշտօնատեղին երթալով, ընդունեց մաքսային պաշտօնատարներու շնորհաւորութիւնները։

—Նոր տարուոյ առթիւ համանման արարողութիւններ կատարուեցան միւս բոլոր մաքսատանց մէջ։

—Սիրքէճիի մաքսատան այս տարուան հասոյթը նախորդէն 200,000 դրուշ աւելի է, ատաղձի մաքսատանը՝ 68,260, Պոլսոյ ներքին ապրանքներու մաքսատանը՝ 15,382 ոսկի և դինուորական սպառազիներու հասոյթը՝ 886 ոսկի, Զալաթիոյ օտար ապրանքներու մաքսատուն, նախորդ տարուան վերջին կէսին քովիքոսթանները ճիւղը բաժնուած ըլլալով հանդերձ, 1,600.000 դրուշ։ Պաղտատի մաքսատանց հասոյթներն ալ յիսուն հազար ոսկի աւելի եղած են։

—Մաքսային վերատեսչութեան ընդհանուր հասոյթը, որ 1321 տարին նախորդէն 72,500 ոսկի աւելի էր, անցեալ 1322 տարուոյն ալ միւս տարին 326,611 ոսկի աւելի եղած է։ Այդ յաւելումին մէջ գլխաւոր տեղը կը բռնէ Պոլսոյ օտար ապրանքներու մաքսատունը, որուն հասոյ

ղեխարշ ձիւեր արձակել։ Մայրը խկրտն վեր փութաց ու ազատեց զաւակը՝ արիւնաթաթաւ վիճակի մէջ։ Կառուն մօրը վրայ ալ յարձակեցաւ և սկսաւ անոր դէմքն ալ ճանկռտել։ Կինը չուարած կ'աղաղակէր. չորս կողմէ օգնութեան փութացին և այդ միջոցին կառուն փախաւ։ Մօրը ու զաւակին հարկ եղած դարմանները եղան։ Տղուկին կեանքը վտանգի մէջ է։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՐԱԻԻՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

Երկրագործական Պանքային կազմակերպած վիճակահանութեան վեցերորդ «թիռաժ»ը երէկ ժամ 8ին տեղի ունեցաւ։ Հաւաւաիկ չտոր թիւերը։

			Դրչ.
135089	թիւը	չտեղեցաւ	300000
19322	»	»	100000
145188	»	»	50000
95056	»	»	20000

10000ական դրչ. տրուած են հետեւեալները.—

23339	115030	141108
38998	128890	155277

5000ական դրչ. տրուած են հետեւեալները.—

10793	30088	53981	67329	135901
12089	45820	64923	88471	151263

Հետեւեալ թիւերը 2000ական դրչ. տրուած են.—

3558	39016	81275	123968
5576	51156	83094	147870
6613	64289	97482	150759
23172	64681	102723	155954
34628	71325	119122	168841

Իսկ հետեւեալ 60 թիւերը տրուած են 1000ական դրչ.—

5277	56128	89091	126116
6926	56471	91699	126371
7886	57188	96430	128130
10033	58649	95519	130665
16955	59651	97762	131275
17184	60236	98399	132145
18987	61375	101991	140640
31872	63108	104609	143691
36040	64405	108355	144739
37868	67217	117176	150619
38738	67663	118555	151543
42986	81269	118573	152278
45478	82167	119931	154749
53159	83159	120909	160028
54351	87152	124150	163912

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՀԱՐԱՑԱՐՈՒՄԸ

Ինչպէս կը հաղորդուի մեզ վստահելի աղբիւրներէ, Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը մտադիր է հրաժարիլ ի մօտոյ։ Այս հրաժարականին չարտահայտուելուն նպատակը տարբեր մեկնութիւններ կը տրուին։ Ոմանք կ'ըսեն թէ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը կը հրաժարի, որովհետեւ անոր անդամներէն երկուքը՝ Յարութիւն էֆ. Ասլանեան և Տիգրան էֆ. Մանուկեան՝ Բաղ. Ժողովին կ'անդամակցին այժմ։ Ուրիշներ կը պնդեն թէ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան անդամներուն մէկ մասը՝ Տիգրան էֆ. Մանուկեան, Գրիգոր էֆ. Իվրէնեան, Տքթ. Աբրահամ պէյ Նազարեան և Գրիգոր էֆ. Կիւմիւշկիրտան արդէն մօտաւորապէս 10 տարիէ ի վեր կը պաշտօնավարեն, և հետեւաբար իրենց պաշտօնավարութեան ժամանակամիջոցը լրացած կը համարին։ Յարութիւն էֆ. Գարամանեան, Պետրոս էֆ. Խօրասանճեան, Տօքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան համեմատաբար նոր են և 1—2 տարիէ ի վեր կ'անդամակցին Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան։

Պէտք է անկեղծապէս խոստովանիլ որ արդի Հոգաբարձութեան օրով Հիւանդանոցը թէ՛ զգալապէս մեծցաւ նոր և ժամանակակից բժշկական գիտութեան պահանջներուն յարմար չէնքերով և թէ՛ հետզհետէ ներքին բարեկարգութիւններ ներմուծուցան հոն։ Ասով չենք ուզեր ըսել հարկաւ որ դեռ Հիւանդանոցի ներքին վարչութեան մէջ թերութիւններ չկան. ընդհակառակը տակաւին շատ «քարի ցանկութիւններ» կան որոնք սակայն բար իրականանալու պէտք ունին, կերակուրներէն և ներքին պաշտօնեաներէն սկսեալ մինչեւ հիւանդներու խնամածութիւնը։ Ամէն առիթներով, Հիւանդանոցին մեծամեծ նուէրներ կ'ըլլան, աւելի քան որ և է ուրիշ Հաստատութեան։ Հանրութիւնը իրաւունք ունի ուրեմն լաւագոյն արդիւնքներ ակնկալելու։

Ազգ. Հիւանդանոցը մեզի պատիւ բերող հաստատութիւն մըն է, որուն նման բարեգործական մեծ հաստատութիւն մը չունինք և ո՛չ մէկ տեղ։ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան հրաժարականը տրամադրութիւնը ի՞նչ պատճառներէ ալ բխած ըլլայ, իրողութիւնը այն է որ դժուար պիտի ըլլայ արդի անդամներուն տեղ ուրիշ արժանաւոր անձեր գտնել որոնք յօժարին ստանձնել այդ բազմահոգ պաշտօնը։

ՄԵԼԻԹՈՊԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Վենետիկի Ռափայէլեան վարժարանին նախորդ տեսուչ Հ. Ստեփան Սարեանի և անոր համախոհ երկու վարդապետներուն (որոնց մէկն է Հ. Ղազարիկեան) վանքէն ու Վենետիկէն հեռացման պարագաները ծանուցած ենք ժամանակին։ Ինչպէս յայտնի է, Սարեան վրդ. բաւական կարեւոր գումար մը իւրացուցած ըլլալով ղպրոցին մատակարարութենէն, վերջ ի վերջոյ գացած ապատանած էր Հռոմ՝ Վատիկանի առջեւ ինքզինքը արդարացնել փորձելով։ Եւ սակայն Մխիթարեան Միաբանութիւնը լրջօրէն ձեռք առած էր այս գեղծման խնդիրը զոր անաչառօրէն քննելու համար Միաբանական ժողով մը գումարած էր որուն մասնակցելու համար Կ. Պոլսոյ վանատան մեծաւորը, Դասագիւղի Մխիթարեան վարժարանին տեսուչը և Նիկոմիդիոյ Հայ Հռոմէականաց առաջնորդը և ուրիշ վաղեմի միաբաններ ալ հրաւիրուած էին։

Սրդ. կը լսենք թէ Սարեան վրդ. և իր երկու ընկերները, Միաբանութեան ազդու հրաւէրին վրայ, Հռոմէն Վենետիկ դառնալով, ներկայացեր են Միաբանական ժողովին և Ռափայէլեան վարժարանի նախորդ տեսուչը խոստովանելով իր գործած գեղծումը՝ զլջում յայտներ է, յանձնելով նաեւ իւրացուցած դրամները, կամ ինչ որ տրամադրելի կը մնար իր քով։ Սակայն ծերունի Սրբազանը, Կիւրեղեան Գերապատիւ, անզգուշութիւնը ունեցեր է, յայտարարելով թէ բնաւ չպիտի ուզէ վերստին ընդունիլ Սարեան վրդ.ը ի շարս Մխիթարեան միաբանութեան։ Իսկ միւս երկու վարդապետներուն նկատմամբ, որոնք բուն դերակատարները չեն այս գեղծման, Սրբազանը և Միաբանութիւն նուազ խիստ գտնուեր են, որոշելով հեռաւոր տեղեր պաշտօնի կոչել զանոնք։

ԿԻՆԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պաֆիրէն կը հաղորդեն մեզ հետեւեալը, զոր կը հրատարակենք վերապահութեամբ, մօտէն իրազեկ չըլլալով իրողութեան բոլոր մանրամասնութեանցը.—«Քաղաքիս ազգայիններէն մէկը որ բաւական տարի առաջ ամուսնացած էր ու երկու զաւակներու ալ տէր եղած, վերջերս դիմած էր Սամսունի պատժական ատեանին, առարկելով թէ իր կինը անբարոյական ընթացքի մէջ կը գտնուի, և դատարանը յետ երկար քննութեանց, հեռացուցած էր կինը՝ իր ծնողավարը զրկելով զայն։ Մօտաւորապէս տարի մը կար որ այսպէս իրարմէ բաժնուած կ'ապրէին այր ու կին, երբ շաբաթ մը առաջ երիկը Պաֆրա վերադառնալով, Թաղ. Խորհուրդին կը դիմէ և կրկնամուսնութեան հրաման կը խնդրէ։ Այս առթիւ, իր համախոհները կ'ըսեն որ, Վիճակիս Առաջնորդ Տ. Յակոբ Աշտ եպիսկ. այս ամառ քաղաքս այցելած ատենը, իբր թէ բերանացի կերպով յայտարարած ըլլայ մեր թաղականներուն թէ «Ի հարկին սոյն անձին ամուսնութեան հրաման տուէք, այս մասին հարկ եղած պատասխանատուութիւնը ես կը ստանձնեմ»։ Սոյն խօսքին յենլով, տեղւոյս երէց քահանան՝ Թաղ. Խորհուրդին համախոհութեամբ՝ կրկնամուսնութեան արտօնութիւն կուտայ և «Հրամանիդն ալ ստորագրելով կը յանձնէ Տ. Զգօն քնոյ. Խարձեանի որ յիշեալ անձը կը պահէ ուրիշ կնոջ մը հետ»։—Եթէ ճիշդ է այս պատմուած իրողութիւնը, մենք ալ նամակագրին հետ կը զարմանանք թէ ինչպէս կ'ըլլայ որ Պաֆրայի քահանայական դասն ու թաղականութիւնը կը յանդգնին իրենք իրենց կրկնամուսնութիւն մը կատարել, առանց Հայրապետական վճռի, առանց Պարիսաքարանի գիտութեան և նոյնիսկ գէթ առանց Վիճակիս Առաջնորդին զրաւոր արտօնութեանը որ չպիտի կրնար արուիլ արդէն առանց Պարիսաքարանի միջոցաւ հարկ եղած դիմումն ըլլալու Ս. Էջմիածնի մօտ։

*** Օրթագիւղ բնակող հռոմէական ազգային մը, երէկ, Ֆերիգիւղի եկեղեցիին մէջ Հայ եկեղեցիի պակով ամուսնացաւ նոյնպէս հայ-հռոմէական հասարակութեան պատկանող տիկնոջ մը հետ, որ իր ամուսնէն բաժնուած էր երկար առնէ ի վեր։ Ամուսնալուծման վճիռ ձեռք բերելու համար, սակայն առաջ դիմում եղած էր Էջմիածին, Ս. Կաթողիկոսին, որ այս անգամ կրկնամուսնութեան հրամանը տուած է, քանի որ կնաթող այրը կը կենակցի յոյն կնոջ մը հետ։ Աւելորդ է ըսել թէ պսակուող այրն ու կինը ընդունած են արդէն Հայ Եկեղեցին։

ՄԱԱՒՈ գրական շաբաթաթերթի այսօրուան թիւը կը պարունակէ գրուածքներ, արձակ և ոտանաւոր, Եղուարդ Արմենէ, Եղիշէ եպիսկ. Դուրեանէ, Եղիա Տէմիրճիպաշեանէ, Տօքթ. Յ. Տեր-Ասատուրեանէ, Ալիքսանդէ, Հր. Նազարեանէ, Բ. Զիլինկիրկանէ և այլն։

ՀԱՆԳԱՍՏԱՆԻ այսօրուան թիւին բովանդակութիւնը.— Ասոր անոր կարծիքը Բարեկենդանի վրայ. Վ. Փափազեան.— Chic! (թարգ. Լ.).— Բաց նամակ. Ա. Յարութիւնեան.— Եղբակցութիւն. Վ. Փ.— Մեղը նամակիս. Յ. Ալիքիար.— Սուտասնէ նուէրին վնասակար հետեւանքները. Արտոյ.— Բարեկենդանի հովը. Լիլա.— Էջ մը նախնական ապուշութիւններս. Եռմոգ.—Տիկին Ինարի նպաստին առթիւ։ — Հեռագիր, խնդուք, զուարճալիք։ Հանրագիտակի այս թիւը կը պարունակէ Տիկին Ինարի մեծադիր լուսանկարը։

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Գրիգոր Խան Շամամանճեանի յուզարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հեռաւեալ նուիրատուութիւնները եղած են Հիւանդանոցիս. Յովհաննէս էֆ. Քէոսքպաշեան և Յակոբ էֆ. Ս. Մանուկեան (Առաջապարէն) 54ական ղրուշ։

(Հոգաբարձութիւն)

ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

(Շար. նուիրատուութեանց ցանկին)

Նասիպ էֆ. Ֆիւրքճիեան էկս օսմ. ոսկի՝ հանգուցեալ Գրիգոր Խան Շամամանճեանի մուսուան առթիւ։ Խաչիկ էֆ. Խօրասանճեան 2 մէճիտ վճարհանութեան մը առթիւ։ Տիկին Ս. Ղազարոսեան 30 ղրուշ։ Տիկին Անանիկ Տէրտէրեան 27 ղրուշ։ Տիկին Աղնիւ Շաղճեան 20 ղրուշ։ Նուիրած են Որբանոցիս Բարեպաշտուհի Տիկին մը 30 հատ ընդարձակութեան մեծ պատկերներ։ Օր. Նոյեմի և եղբայրը Պ. Վրդանէս Լ. Գոփամանճեան 12 քաշ. քաշէր պանիր։ Գ. Բիրէնեան Որդիք մատաղցուոչխարի մաս։ Բարեբեր Ամն 2 մնուակ Նարինջ Բարեկենդանի առթիւ։ Խագուլեան Եղբարք մէկ քաշ. թէյ։ Թագէոս էֆ. Տաղլարեանի Նախամեծ. Նուիրեցին 33 քաշ. ապրանք։

Մնամ յարգանաք

Մայր Դպրոց. Աղջկանց Որբանոցի

ԳՐԻՍՏԻՆԷ ՊԵՐՊԵՊ. Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Խորհուրդ, 1907 փետր. 28)13

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Վիեննայի թերթերէն մարտ 13)

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ «ԵԷՆԱ» ՄԱՐՏԱՆԱՒԻՆ ԱՐԿԱԾԸ

ՐՈՒԲԻԶ, 12 մարտ.— Մէկ քանի շաբաթ առաջ ֆրանսական նաւատորմիղ իր նաւերէն Ժան-Պառ յանձնուը կորսընցուց, որ, ինչպէս կը յիշուի, ափ ելեան ծովեզերքին վրայ խրեցաւ։ Այս շաբաթուայ Եենա մեծ զրահաւորը ընկղմեցաւ արկածով, Թուլոնի նաւահանգստին մէջ։ Դեռ որոշ կերպով յայտնուած չեն արկածին պարագաները և զոհերուն ու վնասին քանակը։ Սա ճշմարիտ է սակայն որ դժբախտութիւնը անօրինակ է իր տեսակին մէջ։ Հսկայ մարտանաւին ընկղմելուն պատճառ եղող արկածին ցնցումը այնչափ սաստիկ էր որ աւաղանին մօտակայ աշխատանոցներուն ապակիները կոտրեցան. նաւուն բեկորներն ու զոհերուն դիակները 500 մէթր հեռուն նետուեցան։ Վառօդի խցիկներուն իրարու ետեւէ բռնկելու ձայներէն ետքը, նոյն իսկ նաւին այրիլը մեծ խուճապ յառաջ բերաւ։ Ցաւալին այն է որ նոյն պահուն ապաներն ու նաւաղները նաւին մէջ գտնուելով անոնցմէ շատ քիչեր կրցան ազատիլ։ Առնուած տեղեկութեանց նայելով, հարիւրաւոր մուսեալ ու վիրաւոր կան. Ֆրանսական ռազմեղեցաց տնակներուն մէջ գրեթէ ընդհանուր սուգ կը տիրէ, վասն զի զոհերուն մեծ մասը եղերական ձկնորսներու և նաւատիներու զաւակներ են։

ԹՈՒԼՈՆ, 12 մարտ.—Ճնչուած օդով լեցուն թորփիլի մը բռնկելէն, Միսիսի աւաղանին մէջ խարսխող Եենա մեծ զրահաւորին վառօդի մթերանոցը կրակ առնելով օդն ելաւ։

ԲՈՒԲԻԶ, 12 մարտ.— Ֆրանսական նաւատորմիղ իր մեծ նաւերուն մէկը կորսընցուց այսօր. հարիւրաւոր մայրեր կ'ողբան իրենց զաւակները որ Թուլոնի նաւահանգիստին մէջ խարսխած Եենա մեծ զրահաւորին վրայ կենդրաւ եղան։ Թաղ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հրատարակէ.—«Եենայի աղէտը չատ սոսկալի է։ Նաւը Թուլոնի նաւարանին զինուորական Բ. աւաղանին մէջ խարսխած էր։ Հրդեհը տեղի ունեցաւ նաւին խեղաց կողմը թընդանօթաց մթերանոցին մէջ, ուր գտնուած մեծաքանակ վառօդը, կրակ առնելով նաւուն հետ օդն ելաւ. բոլոր սպաներն ու նաւաղները նաւուն մէջ էին. քիչեր ազատեցան։ 2-300 զոհ կայ կ'ըսեն։ Արկածին պատճառաւ մերձակայ հեռագրաթելերը խզուեցան։

ՐՈՒԲԻԶ, 12 մարտ.— Իրիկուան ժամ 9ին (կէս գիշերէ 3 ժամ առաջ) Լը Բրդի Թաճ իրիկուան թերթը, Թուլոնի իր մասնաւոր թղթակցէն ընդունած սա հեռագիրը կը հրատարակէ.—«Եենա զրահաւորը, որուն վրայ պարզած էր ծովակալ Մանսէրօն, իր դրօշը, չորս օրէ ի վեր Թուլոնի Բ. աւաղանին մէջ խարսխած էր, այսօր իր վառօդի մթերանոցին կրակ առնելովը օդը ելաւ։ Նախ նաւին խելաց կողմին վառօդի խցիկները կրակ առին. կրակը ապա տարածուեցաւ մեւս մթերանոցներուն և թորփիլներու սենեակին։ Արկածին ձայնը լսուեցաւ կէս օրէ ետքը ժամ 1.35ին բովանդակ Թուլոնի մէջ։ Նաւին մէջ գտնուողներէն անոնք միայն կրցան ազատիլ որ նաւուն գլխու կողմը կամրջակին վրայ կը գտնուէին. մեքենայի սենեակներուն և միջնայարկին մէջ գտնուողները չկրցան ազատիլ։ Արկածին սաստկութենէն երեք զինուորական աշխատանոցներ կործանեցան, և իրենց երդիկները օդին մէջ թռան։ Աղէտին պատճառը թորփիլի մը բռնկելուն կը վերագրուի. նաւաղներուն մեծ մասը այրեցաւ. շատեր ալ նաւուն բարձրէն չորս աւաղանին մէջ ցատկելով մեռան. վիրաւորներուն մեծ մասը գործարուներ են. վիրաւորները հիւանդանոց փոխադրուեցան. արկածի վայրէն մինչեւ հիւանդանոց տանող ճամբան ծածկուած է արեան ճապաղիքներով։ Ծովակալ Մանսէրոն ծանրապէս վիրաւորուեցաւ ճակատէն։ Արկածին հետեւանքով կրակ առած ռումբի մը մէկ կտորը 17 ամսուան երախայի մը հանդիպելով անոր մահուան պատճառ եղաւ։

«Արկածէն ազատողներէն մին որուն երեսը ուռեցած, մաղն ու մորուքը այրած ու զգեստներն ալ բզքտուած էին, հետեւեալը կը պատմէ իր հրաշքով ի՞նչ ազատման վրայ.— «Նաւուն կամուրջին վրայ էինք. կէս օրէ ետքի կէսերին մեր հոգին՝ մտերը յանկարծ ճայթիւն մը տեղի ունեցաւ։ Մէկէն ի մէկ չգիտցայ թէ ի՞նչ էր այդ, բայց յանկարծ ինքզինքս օդին մէջ բարձրացած զգացի և մէկ քանի երկվայրկեան ետքը աւաղանին չրջապատը կազմող քարափին վրայ գտայ ինքզինքս. ականջներս խլացած էին. առանց չորս կողմս նայելու փախայ. ահա հոս եմ և չեմ գիտեր թէ ինչպէս եկայ։» Նաւին դեկավարն ալ որ հրաշքով ի՞նչ ազատողներէն մէկն է, կը պատմէ թէ բաղմաթիւ նաւաղներ դեկավարներու բաժնին մէջ հաւաքուած էին և մէկն ալ պատմական բանախօսութիւն մը կ'ընէր Հէնրիկոս Դ.ի վրայ։ Ցանկարծ սոսկալի ճայթիւն մը լսուեցաւ նաւին մէջ. հրաչք մըն էր որ հոն հաւաքուող նաւաղները պարանածակերէն դուրս սողսկելով աւազանին մէջ նետուեցան և անկէ փախան։

*** Ծովակալին խոնարհը կը պատմէ. «Մինչ գործերովս զբաղած էի յետմիջօրէի ժամ 1½ի յանկարծ սոսկալի դղրդիւն մը լսեցի սեղանատան և ծովակալին յարկաբաժինին տակէն. պատուհաններուն ապակիները կոտրեցան, և նաւին ամէն կողմը թանձր մուխով մը լեցուեցաւ։ Զգացի թէ ճակատս վիրաւորուեցաւ, բայց վերբէ վազած արիւնէն չէի կրնար տեսնել և մուխէն կը խեղդուէի։ Ծովակալին սենեակէն ներս մտայ, ուր քիչ մը առաջ սուրճ տարած էի. վառնգը ծովակալին խնայելու ուզեցի, որ նոյն պահուն դուրս խոյացաւ։ Զեմ յիշեր թէ ծովակալն ալ վիրաւորուած էր թէ ոչ։ Նաւին մէջ սոսկալի խուճապ կը տիրէր, ամէն ոք նաւէն դուրս կը նետուէր՝ աւազանին մէջ։ Կարելի է որ այսպէս նաւէն վար նետուողները եթէ գանկերնին ճայթելով չմեռան, հեղձուցիչ մուխէն խեղդուած ըլլալու են։ Նաւարան երթալու դուռին մօտ անագին բաղմութիւն մը խճողուած էր և ամէն ոք զիրար կը թնդէին։

ՐՈՒԲԻԶ, մարտ 12.—Վերջին լուրերուն նայելով Եենայի արկածէն մեռողներուն թիւն 225 է. բայց որովհետեւ վիրաւորները բազմաթիւ են որոնք ժամէ ի ժամ կը մեռնին, զոհերուն թիւը չարտոնակ կը բարձրանայ։

— Եենա արկածեալ զրահաւորը Ֆրանս. նաւատորմիղ 32 նորաշէն նաւերէն մէկն էր. 1898ի ծով իջուցուած էր. քարիւղ կը գործածէր չոգի հայթայթելու համար։ 123 մեդր երկայնութիւն և 21 մեդր լայնութիւն ունէր. խորութիւնն էր 8.4 մեդր. տարողութիւնը՝ 12,052 թոնս, մեքենաները 16,400 ձիու ոյժ ունէին։ Պատերազմի ատեն իր նաւաղներուն թիւն էր 698։

ՐՈՒԲԻԶ, 12 Մարտ.— Ծովային նախարար Պ. Թոմսոն, նաւային սպայակոյտի պետ ծովակալ Օտէոի և ուրիշ երկու նաւային սպաներու հետ այս իրիկուն Թուլոն մեկնեցաւ։

—Ծերակուտական Պ. Մոնիս հեռագրով ծանոյց ծովային նախարարին թէ Եենայի աղէտին առթիւ հարցաքննում մը պիտի ընէ։ Պ. Մոնիս կ'ըսէ թէ ֆրանսական նաւատորմը մէկ քանի տարիներէ ի վեր մեծ կորուստներ կ'ընէ. այլեւս պէտք է միջոցներ ձեռք առնել նաւային նոր աղէտներու առաջքն առնելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԵՐԼԻՆ, 12 մարտ.—Ռայխսթակը, հակառակ ընկերվարական-ազմոքրատներուն, Լեհերուն և կեդրոնին քուէներուն, երրորդ ընթերցումով ընդունեց հարաւ-արեւմտեան Ափրիկէի գերման գաղթավայրին յանձնուածական վարկը, Բէդմանսհոֆ-Բոնպալ երկաթուղին[1] չնորհեան և փոխադրութեան մը երաշխաւորութեան օրինագիծերը։ Հետեւաբար վերջնականապէս քուէարկած եղաւ գաղթային խնդրոյ մասին կառավարութեան կողմէ եղած պահանջները։ Այս յանձնուածական վարկին վիճաբանութեանց ատեն գաղթային վերատեսուչ Պ. Տէրընպուրկ ծանոյց թէ Պեռութեան Խորհուրդին պիտի ներկայացուի մինչեւ տեսպ. 30 գաղթավայրին զինուորներէն 4000 հոգի պակսեցնելու և ոստիկանաց վրայ 800 հոգի աւելցնելու առաջարկը։

— Ռայխսթակի զատական արձակուրդը պիտի սկսի մարտ 22ին։ Նիստերը պիտի վերաբացուին ապրիլ 10ին։

— Նոյս Տոյչէ Ալգեմայնէ Զայթունկ կը գրէ որ եթէ գործերուն վիճակը ներէ, Պիւլով իշխանը խորհրդարանական արձակուրդի առեն Ռիվիէրա պիտի երթայ։

ԱՄՍԵՐԻԱ ԵՒ ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

ՍԱՆ-ՖՐԱՆՉԻՍԿՈ, 12 մարտ.—Կառավարութեան օրենսդիր մարմինը, այսօր առանց վիճաբանութեան, որոշեց ներկայ նստաշրջանին մէջ չզբաղիլ ճարտարական խնդրով։

ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մարտ 13

ՖՐԱՆՍԱ.

Ֆրեմտենպլաք, խօսելով Ֆրանսայի կառավարութեան տուրքերու ծրագիրներուն վրայ, կ'ըսէ թէ անոնց իրականացումը դժուար է. նաեւ կը յարէ.—«Տարակուսելու բան չկայ։ Կուսակցութեանց կազմութիւնը նկատողութեան առնելով, Ֆրանսայի Երեսփ. Ժողովին մեծամասնութիւնը նպատակ է եկամուտի յառաջատական տուրքին, գէթ անոր անդամներուն ծրագիրներէն դատելով, երբ ընտրելի էին։ Բայց ոչ-նուազ ստոյգ է որ Ֆրանսացիներու ստուար զանգուածը — կարելի է ձեռարուեսի գործաւորներէն զատ — համամիտ չէ այդ նոր տուրքին. նաեւ համակիր չէ հարստութեանց փոխարերի դրութեան, զոր կ'առաջարկէ երկամեան նախարար Պ. Բայս։ Հետեւաբար կ'ուզէ պահել տուրքերու այն դրութիւնը որուն երկար ատենէ ի վեր սովորած է։ Ամէն պարագայի մէջ և առայժմ Եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանման խնդիրը երկրորդական կարեւորութիւն մը ունի՝ տուրքերու փոփոխման խնդրոյն հանդէպ։ Այն օրէն ի վեր որ Պ. Բայս իր տեղեկագիրը ներկայացուց Երեսփ. Ժողովին, Ֆրանսացիները սկսած են չզբաղիլ եկեղեցական խնդրով։

ԱՒՍՏՐԻԱ-ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ.

Թոքիոյի Վազէտա հանդարանին ուսուցիչ Օքումա կոմսը, որ այս միջոցիս ուսումնասիրական ուղեւորութիւն մը կը կատարէ, մարտ 8ին, Պ. Սէյդլասբերոյ Նիշիվաքիի հետ, այցելեց Վիեննայի հնապատոսական Ակադեմիան։ Հետեւեալը օրը Ֆրանսայի դեսպանատան խորհրդական ու գործակատար Պ. Կիլերմէն մանրամասնօրէն այցելեց այդ հաստատութիւնը և ինչպէս ըրած է Օքումա կոմսը, հիմնովին տեղեկացաւ այդ Ակադեմիին կազմութեանը, ուսմանց ծրագրին և վարչութեան եղանակին, վասն զի Ֆրանսայի կառավարութիւնը պաշտօն յանձնած է իր ներկայացուցիչներուն, որ օտար երկիրներու հնապատոսական կազմակերպութեանց վրայ մանրամասն տեղեկութիւններ ստանան. նաեւ հնապատոսութեան պաշտօն վարողներուն և անոնց ստացած ուսումին վրայ։

—Ֆրանց Եոզէֆ կայսրը հանդիսաւոր ունկնդրութիւն մը տուաւ Վիեննայի ազգանական դեսպան Բաղա-Բալիօ մարքիզին, որ իր յանձնարարագիրները մատոյց։ Կէսօրին ալ կայսեր ներկայացաւ Ռուսիոյ դեսպանատան զինուորական կցորդ Մարթոչէնքօ գնդապետը։

ՅՍՕՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՐՈՒԲԻԶ, 14 Մարտ.— Նախագահ Պ. Ֆալիէռ, նախարարապետ Պ. Բլէմանսօ և պատերազմական նախարար Բիքառ զօրավարը, շաբաթ օրը, Թուլոնի մէջ ներկայ պիտի գտնուին Եենա զրահաւորին արկածին զոհերուն յուղարկաւորութեանը։ Երեսփ. Ժողովը և Մերակոյտը, այսօր, իրենց նիստերը դադրեցուցին՝ սուգի համար։ Երէկ նաւուն մէջէն հարիւր երեսուն դիակներ հանուեցան։

—Կ'ըսուի թէ Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին մէջ Ֆրանսայի առաջին պատուիրակը պիտի ըլլայ Պ. Լէոն Պուրժուա։

ՀՈՌՄ.—Անհիմն է այն լուրը թէ Վատիկան խնդրած ըլլայ տէրութիւններէ մէկէն որ Բարիզի պապական նուիրակութեան պաշտօնարանէն թուղթեր գրաւելու խնդիրը Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին ներկայացուի։

ԱԹԻՆԵՌ.—Յունաստանի Երեսփ. Ժողովին այսօրուան նիստը աղմկալից էր. լեղուական խնդրոյն վրայ վիճաբանութիւն կը կատարուէր։ Կուսակցութեանց պետերը խօսեցան։ Ատենապետը հարկադրուեցաւ նիստը դադրեցնել։

ԼՈՆՏՈՆ.—Իտալական մարտանաւերը Վիկտէն ճամբայ ելան դէպ ի Բոքթամոթ։

ՐՈՒԲԻԶ.— Դաղթային նախարարութիւնը ձիպութիի առեւտրական Սենեակէն չնորհակալութեան ուղերձ մը ստացաւ՝ երկաթուղիով ժամանող ապրանքներէն ըստ արժէքին առնուող հարիւրին տասը տուրքը դադրեցուցած ըլլալուն համար։

—Բարիզի մէջ ծաղկավաճառ դէպք մը պատահեցաւ։

—Օքի աքքեպիսկոպոսը մեռաւ։

—Թանտարիվէն կը հեռագրեն թէ բուռն փոթորիկ մը աւերեր է Մատակասքարի հարաւային կողմը։ Զոհերուն թիւը տակաւին յայտնի չէ, սակայն վնասները խիստ մեծ են։

ՊԵՐԼԻՆ.—Բոնսթանսի մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեցաւ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Եոհանէսպուրկէն կը հեռագրեն թէ կառախումբ մը գլխէն ելլելով քսան հոգի մեռաւ։

—Հորթիքիլիթբէլեր-Հոլի մէջ ոսկիի երկու ձոյլեր գողցուցեցան՝ 40,000 ֆր.ի արժէքով։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Հարուստ այրի մը՝ Տիկին Ռոսէլ-Սէյֆ յիսուն միլիոն ֆր. կտակեց Մ. Նահանգաց զանազան բարենպատակ հաստատութեանց։

ՀՈՌՄ.— Երեսփոխան Պ. Օրլանտօ Իտալիոյ դատական նախարար անուանուեցաւ վախճանեալ Պ. Կալլոյի տեղ։

ԼՈՆՏՈՆ.—Օթավայէն կը հեռագրեն թէ Քանատայի նախարարապետ Սըր Ուիլֆրիտ Լօրիէ ճամբայ կ'ելլէ՝ Լոնտոնի մէջ դումարուելիք գաղթային ժողովին ներկայ գտնուելու։ Նախարարապետը Բարիզ ալ պիտի երթայ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ՑՈՐԵՆ		Փարա
Առաջին ճերմակ օփան		36 -36½
Երկրորդ »	»	34½ -35
Յետոյ	»	33 -33½
Զաւտարը	»	31 -32
Կարծր առաջին	»	38 -39
» միջին	»	34 -36
Ալիւր		Դրչ.
Տեղական գերմա Ա. Պարկ		70 -71
» » Բ. »		68 -69

Այսօր 8 վագոն Անատոլիի ցորեն ժամանեց.

Թեթ

Օլսան 17½-18 փարա

Գարի

Քէսքինէճ	քիլէն	13½-14
Բումլի		12 -13

ՑՈՐԵՆԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

		2 Մարտ
Նիւ-Եորք	պատրաստ	79.3.8
»	մարտի համար	.
» 1907	մայիսի »	84.1.2
»	հոկտ.ի »	79.8.8
»	դեկտ.ի »	81.1.2
Լիվրբուլ	պատրաստ	7.
»	յունվիսի »	.
»	դեկտ.ի »	6.4.1.2
»	մայիսի »	6.5.
Զիդակօ	պատրաստ	.
»	հոկտ.ի »	71.1.
»	դեկտ.ի »	73.7.
Մարսկիա	պատրաստ	18.

ՏՈՒԲԹ. Գ. ԶԱՐՓՃԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՁԵՄԱՐԱՆԷՆ

Մ Ա Ս Ն Ա Գ Ի Տ

ԱԿԱՆՋԻ, ՔՔԻ, ԿՈԿՈՐԴԻ ԵՒ ԲԵՐՆԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Որ երբեմն իրը օգնական բժիշկ պաշտօնավարած է Պորտոյի կառավարական հիւանդանոցներուն մէջ, այժմ Կ. Պոլիս վերադարձած ըլլալով, կը բնակի Բերա, Թաքսիմ, Ռիթը փողոց թիւ 6 (դաղղիական հիւանդանոցին տեսեր), և հիւանդ կ'ընդունի բաց ի երկուշաբթիէն ամէն օր կէս օրէ վերջը։

Շաբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ։

40—21

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազգ.—1881 դեկտ. 8/20ի Կայս. հրովարտակին Ե. և Բ. յօդուածներու և 1903 սեպտ. 1/14ի յանձնարարական հրովարտակի ԺԲ. յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, Բումէլիի երկաթուղիին հետեւեալ թիւերը

210,428	255,971	711,803	718,991
210,429	382,462	711,804	783,988
210,430	464,

ՈՒՐԲԱԹ 2 ՄԱՐՏ 1907 ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏԵՒ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԿՂԻ ՊԱՐԿԵՐՈՒ ՀԱՅՑԱՅԱՅՏՈՒՄ

Ա.ԶԻԼ.— Հանր. Պարտքի Թողեալ հասոյթներու Վարչութիւնը կը ծանուցանէ հանրութեան թէ ամբողջի կը դնէ հայթայթումը՝ 1.—Իւրաքանչիւրը 100 քիլօ աղ պարունակելու կարող 300,000 պարկեր, 44×26½ ինչէս ծաւալով, 2½ լիտրա ծանրութեամբ։ Հիւսուածքը՝ 8×8։ 2.—Իւրաքանչիւրը 50 քիլոկրամ աղ պարունակելու կարող 200,000 պարկեր, 20×28 ինչէս ծաւալով. հիւսուածքը միեւնոյն։ Ամէնքն ալ Լիվրիալ Թուրքիոյ տեսակէն, խծպուած եղերքներով և խայծզանուած։

Ապրանքի յանձնումը պէտք է կատարուի Իզմիրի մէջ, ծախքերը յանձնաուներուն վրայ։

Առաջարկուելիք գիները պէտք է կատարել շիլինով ու բէնտով, կնքուած պահարանի մէջ, նմոյշներու ընկերացած, այս վերջինները համապատասխան՝ Վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ է տես դրուած պարկերուն, որոնք յանձնաուներուն կամ կ. Պոլսոյ իրենց ներկայացուցիչներուն արամադրութեան տակ դրուած են։ Յանձնաուներէն կը պահանջուի իրենց յանձնելիք ապրանքի արժէքին հարիւրին քսանրնդեակը աւանդ ձգել։ Այդ գումարը պիտի վերադարձուի ապրանքին յանձնումէն յետոյ միայն, նմոյշին համապատասխան ըլլալու պայմանաւ։

Աւանդ ձգուած գումարները կրնան յանձնուիլ կեդրոնական Վարչութեան կամ Օսմ. Պանքային կեդրոնատեղիին կ. Պոլսոյ մէջ կամ իր մասնաճիւղերուն։

Աւանդի գումարին վերաբերեալ թուղթը պէտք է ընկերանայ առաջարկին։

Մինչև յառաջիկայ 1907 ապրիլ 15 (Ն. Տ.) կէս օր, պիտի ընդունուին առաջարկները։ Վերջնական ամուրդը պիտի կատարուի ապրիլ 16ի կէս օրին։ Վարչութիւնը, ամուրդին կատարումէն անմիջապէս յետոյ, իր որոշումը յանձնաուրին պիտի հաղորդէ, կամ հեռագրով՝ եթէ այս վերջինը Թուրքիոյ նահանգներուն մէջ կը գտնուի, և կամ նամակով՝ եթէ կ. Պոլիս կը գտնուի։ Վարչութիւնը իրեն կը վերապահէ ըստ կամս ամուրդի դնելու հայթայթուելիք ապրանքին մասնաբաժնութիւնը կամ 100 քիլոնոց կամ 50 քիլոնոց պարկերը զատ զատ։ Պարկերու հայթայթումը ամէնէն ուշը մինչև 1907 յունիս 15 պէտք է կատարուի։ Այդ պայմանաժամը անցնելէն յետոյ՝ Վարչութիւնը իրեն կը վերապահէ օրինական ոևէ միջոց ձեռք առնելու իրաւունքը՝ իր չահերը ապահովելու համար, եթէ երբեք վնասներ կրէ վերոյ յիշուած պայմաններու անգործադրելի մնալէն։ Վճարումը, յանձնաուրին փոփոքին համաձայն, կամ կ. Պոլսոյ մէջ պիտի կատարուի, օսմ. ոսկիով՝ անգլիական ոսկին 110 դրուշ հաշուով, կամ կալկաթայի մէջ՝ բուրիով, մէկ բուրին մէկ շիլին 4 բէնտի հաշուով, և կամ թէ Լոնտոնի վրայ քաշուած չէքով, ամբողջ ապրանքին յանձնումէն յետոյ։ Ընդհ. Տնօրէնութիւն

7/20 փետր. 1907 (1322) 26—13

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթևեկ. 1907 մարտ 1 (Ն.Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՑԼԻ—ՈՒԻԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կոխմ. 622
Ապր.և Ճմբ.

Կայարան		Առտու
Գոնիա	մեկ.	11 —
Գաչին խան		11 31
Զումբա		12 15
Արբգ Էօրէն		12 43
Մանտասուն		1 12
	ժմ.	1 43
Գարաման	մկ.	1 58
Միարօվա		2 24
Այրանճը-Տէրպէնտ		3 14
Ալաճա		3 50
Էրէյլի	ժմ.	4 15
	մկ.	4 35
Գուլկուրլու ժմ.	իրիկ	4 50

ԴԱՐՁ Կոխմ. 621
Ապր.և Ճմբ.

Կայարան		իրիկ.
Գուլկուրլու	մկ.	5 5
	ժմ.	5 23
Էրէյլի	մկ.	7 20
Ալաճա		7 47
Այրանճը Տէրպէնտ		8 31
Միարօվա		9 13
	ժմ.	9 37
Գարաման	մկ.	9 52
Մանտասուն		10 25
Արբգ Էօրէն		10 54
Զումբա		11 30
Գաչին խան		12 6
Գոնիա ժմ.	իրիկ.	12 35

50—35

ԻՆՉՊԷՍ ԿԱՐԵԼԻ Է ԴՐԱՄ ԽՆԱՅԵԼ

ԴԻՄԱՆԸ ՕՐԵՆՆ ԱԼ, ԲԱՅ Է ՎԱՅԱՌԱԼՈՒՆԸ ՀԱՆՈՒԱԾՈՒՆ ԴԻՆ

ՔԻՆԵՏԷՔ ՄԵՐ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՆԸ ՀԱՅ ԸՆՏՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԵԼԻ ԱՌԱՆՔ

Անգլիական ասուեղէններու վաճառատան Ընկերութիւնը որոշած է մնացեալ և փոքրաքանակ վաճառելու իր ամբողջ ապրանքին մնացորդը՝ իր արժած գնէն հարիւրին 30 պակաս գնով։ Բոսֆիւմը, բանիալանի և բարտսլիի համար նորաձեւութեան համաձայն ասուեղէններ կան սոյն վաճառատան մէջ։ Նմանապէս ցուցադրուած են բազմաթիւ քուրձներ (1-4 մէթր) կէս գնով և ֆանթէզի միլէներ՝ 15-60 դրուշի։ 10—2

Ա.ՆԴԼԻԱԿԱՆ ԱՍՈՒԵՂԻՆՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Մանուս Փաշա, Պալտրզ խան, փուռին դիմաց եւ աղբիւրին վերեւ

ՀԻՒՆԵԱՏԻ ԵԱՆՕՍ

HUNYADI JANOS

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՒ ԲՆԱԿԱՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

Ա.զդու, ապահով ու հեշտ կերպով կը ներգործէ

Կը յանձնարարուի ամէն անոնց որոնք ենթակայ են

Սովորական պղտութեան, ստամոքսացաւի, լեարդի հիւանդութեանց, մղձի խանգարումներու, լեարդային համախտումի, զանազան տենդերու եւ տաք կլիմաներու յատուկ ուրիշ հիւանդութեանց

Դործածման չափը, իբր մաքրողական՝ 2 գաւաթ, իսկ իբր լուծիչ դեղ՝ 1 գաւաթ.

առտուն՝ բան չկերած խմել 24—5

ՊԷՏՔ Է ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ ԵՒ ՆՄԱՆՆԵՐԷՆ

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Մինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ այնքարիս ամէն կողմը տարածուած են և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու գործարանները լոկ Մինկէրի մեքենայ օգտած են գործածել։ Մինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական և չքսդրամ ստացած է բոլոր յուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Մինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Մինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօր. Մարչէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։
) 2. » » Գալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Մինկէր խան Թիւնէլի եռեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Գոլիս) 1. Մուլթան ամամ թիւ 2։
) 2. Մուլթան Գայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարլը Գոյը, թիւ 120։

Դասերը և նորոգութիւնները ձրի։ Մինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 և 343 կրկին, Պարգիա պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։ 16 50—13

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 ֆր.
ՎՃԱՐ. ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Mars 1906ԻՆ
8,000,000 ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Mars 1906ԻՆ
3,700,000 ֆր.
ԿԵԴՐՈՆՆ Է ՍԵԼԱՆԻԿ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ՝ Ադրիանոպոլիս, Դամիրէ, Դավալա, և. Պոլիս (Գալաթա և Պոլիս), Մանասթիր եւ Իզմիր։

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ յանձամբ կը կատարէ կ. Պոլսոյ, Եւրոպական Թուրքիոյ ու Ասիոյ և Եգիպտոսի հրապարակներուն, ինչպէս նաև մեւս օտար քաղաքներուն վրայ քաշուած փոխանակագիրներ։ Զէքերու հաշիներ կը բանայ։ Արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւններ կ'ընէ։ Սակարանական հրամանագիր կը կատարէ Եւրոպական բոլոր հրապարակներուն վրայ։ Զէքեր ու վարկագիրներ կը կանուցէ Թուրքիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներուն վրայ։ Աւանդներ կ'ընդունի ի տես իմաթալի և 3, 6, 9, 12 ամսուն որոշ պայմանաժամերով։ Վերջապէս սեղմատուրական ամէն գործառնութիւններ կը կատարէ լուսագոյն պայմաններով։ Պանքը Սալոնիք փոքր վճարումներու համար ալ ինայողական Մուսուկ մը, շատ նպաստաւոր պայմաններով։ 50—15

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.ԶԻԼ. ՊԱՐԿԵՐՈՒ ՀԱՅՑԱՅԱՅՏՈՒՄ

Գրամագլուխ 130 միլիոն ֆուրոն, ամբողջովին վճարուած

Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆուրոնի չափ։

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳԵՂԵՐՄԱՆԴԷՍ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են, Թիւրուն զրուչէն վար վճարում չընդունուիր։

Վիճեր Պանք-Ֆեռայն այսօր հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար գումարներու համար. իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սակայն կրնայ տոկոսին տակը իջեցնել կամ աւելցնել տեղական լրագիրներու միջոցաւ 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան եռատուրիլ ամէն տարի։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան սա առնուիլ գրաւորապէս ու կանխաւ ըլլալիք ազդարարութենէ մը յետոյ, հետեւեալ կերպով

3 օր	100- 150	ոսկի գումարի համար	
6 »	151- 200	»	»
10 »	201- 500	»	»
15 »	501-10 0	»	»
30 »	1001 և անկէ վեր	»	»

Վիճեր Պանք-Ֆեռայն իրեն կը վերապահէ պանքան դրամ ունեցողներուն հաշիւը կարգադրել, ուզուած տարն վճարելով տեսարկին պարունակած գումարը։

Վիճեր Պանք – Ֆեռայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ ալ կը յանձնէ անչափահասի մասնաւով, բայց այդ պարագային նշանակուած խնամակալը (վէլի կամ վասի) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու։

Խնայողական Սնուցկեն գաւ։ Վիճեր Պանք Ֆեռայն կը դրազի նաեւ սեղանաւորական ուրիշ գործառնութիւններով

PHOENIX ASSURANCE Ld. Co

«ՖԻՆԻՔՍ»

ESTABLISHED 1782

ՀԻՄՆԱԿԱՆ Ի ԼՈՆԴՈՆ 1782 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ Ի ՊՈԼԻՍ 1869ԷՆ Ի ՎԵՐ

ԱՆԳԼ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Գրամագլուխ եւ պահեստի գրամ

Սեպ. ԵՍԵԼ 4,218.000

ՖԻՆԻՔՍ սոսկ հրդեհի դէմ Ապահովագրական Ընկերութիւն մըն է. ծանօթ իր պատուաւորութեամբ եւ վնասուց մէջ իր անմիջական վճարումներով։

ՖԻՆԻՔՍ կ'ապահովագրէ հրդեհի եւ կայծակի դէմ ամէն տեսակ անշարժ և շարժուն ստացուածք, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով։

Ընկերութեան նշանաբանն եղած է. ՈՒՂՂԱՄԻՏՈՒԹԻՒՆ եւ ԱՆՇԻՋԱԿԱՆ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄՆ ՎՆԱՍՈՒՑ. Ցա՛րդ վճարած է առաւել քան 27,000,000 անգլ. ոսկի։

Ընդհ. գործակալ եւ Պոլսոյ եւ գաւառաց՝ Գ. ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Վիքարիս խան, Պանք Օրոմանի մօտ, Գալաթիա։

Փոխ գործակալ ի Պոլիս
ՅԻՎԱՆ ԹԷՐԷԶԵԱՆ
50—7 Ֆենզլեան խան

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ՝ ՎԵՂ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1897 Օգոստ 2|14 եւ 320 ԱԿՑԻԵՐ 20 բուլակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա Նալչը խան. Հէգա էն փողոց, թիւ 14, Քօօրէրաթիվ վաճառատուն դիմաց կամ հետեւեալ հասցէներուն

Գոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի Եէնի Ճամիի հրապարակ
Գոլիս Արձանագրութեան գրասենեակ Ընկերութեան, Պանչէ Դարբ. Թրամուէյի ճամբան, թ. 40, մաքսատան մօտ։
Գոլիս, Մ. Ի. Սատօք. Շեւիս իւ Իսլամ խան, Պահէճ Դարբ թիւ 10։
Գոլիս, Ապաի պէյ եւ Ընկ. Վէզնէճիլեր փողոց։
Գոլիս, Գ. Ս Այվէլօղլու, Էմին-Էօնիւ, Պահչէ Դարբ. Իրմիր փողոց։
Դատարգիւղ, Այէքսանդր Անասթասիաս լուսկայի հրապարակ։
Դատարգիւղ, Մ. Ա. Անդրիա, Մօտա ճատտէսի։
Գլեաիս, Մաանաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի։
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի։ Մեծ Փողոց
Էրէնգիւղ, Թէօոկոս Իսանիէս, նամակատան մօտ։
Շիլլի, Մ. Է. Ռոսի, Գլէօրիքտէրէ ճատտէսի, Թիւ 137։
Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրեանց, թիւ 12, Թիւնէլ խան։
Բէնտիք, Բ Սօմմարիբա։
Մեծ Կղզի, Բէսուլ էֆ.։
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Աչկէլիտէս, կայարանի հրապարակ։
Սան Սթէֆանօ, Բէչչեան էֆ.։
17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Ը բուժէ հարբուխը, կուրծքի բորբոքումները, յօգնացաւը, ճմլում, վէրք եւն. անմահ դեղ այտուցքներու և կոչտի համար։

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններու մէջ. փնտռել մեր ստորագրութիւնը 18—16

Ա Պ Ա Ռ Ի Կ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՆՈՐ ՏԵՍԱԿՆԵՐ

ՀԵՐՔԱՅԻ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ HERDJAI XERTZAI

Ամէն անուանի յատուկ սկզբնատառով ադամանդազարդ ոսկի մատնիներ

Հէրճայի վաճառատունը՝ գոհարեղէններու, ոսկի և արծաթ չղթաներու, գրպանի, պատի և քսնոյի ժամացոյցներու մասնաւոր վաճառումէն զատ՝ իր բազմաթիւ յանախորդներուն վստահութենէն քաջալերուած, այս անգամ կը փութայ յայտարարել թէ՝ ամէն եղանակի յատուկ վերջին նորաձեւութեան վրայ պատրաստ ունի արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն տեսակ հագուստներ ու անձրեւի համար մուշամպա վերարկուներ, նաեւ ճերմակեղէններ, ֆանթէզիներ և թէօֆիլէներ ու կօշիներ։ Ունի նաեւ կահաւորաի, ձեռունի լամբարներ, մահճակալներ, եւրոպական ու անգլիական զորգեր, գեանի մուշամպաներ, կրամօֆոններ ու պիսիքլէմներ՝ ամենավերջին կատարելութիւններով։

Հէրճայի վաճառատունը մայրաքաղաքիս մէջ միակ է, որ չհամ է հանրութեան վստահութիւնը և գոհունակութիւնը, իր ապրանքներուն տոկունութեան և ոսկիներու մաքրութեան, ձեւաւորութեան և ժամանութեան համար։

ԱՊԱՌԻԿԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Գնուած ապրանքին հարիւրին 20ը միայն կանխիկ, իսկ մնացեալ գումարին համար չաբաթական հարիւրին 5 վճարմամբ պատրաստ է հայթայթել։

Վաճառատունս հատատուած է

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅ, ՈՍԿԵՐՉԱՅ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 13

Մնգամ մը այցելել բաւական է համոզուելու համար թէ Հէրճայի անմրցելի կազմակերպութեամբ մը ի վիճակի է այսօր գոհացնելու իր ամէնէն դժուարահաճ յաճախորդները։

Կանխիկ գնողներու համար հարիւրին 5 զեղչ

Սակարկութիւն չկայ 50—22

Շաբաթական վճարումց համար հաւատարիչներ միշտ պատրաստ են

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԷՔ

ԸՆԴՄԷՋ Հընի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսէայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Տիաս	4311	Հիսարլիկ	1531	Մարսէլլէ	3709	Սարքիս	1119
Ալէքթ	3607	Տոմինս	938	Հինտու	3720	Միքլաս	3557	Տիբէս	1735
Անճէլլս	1541	Տուրս	2383	Հորաթիս	1600	Միլս	1057	Սիլվիս	119
Աթիսոքս	2277	Տրաքս	1713	Հումպէց	595	Մոնգէպելլս		Սպէրս	1203
Պասանս	1822	Տրնսմս	504	Իակս	2354	Մուցիլլէ	3419	Քասոս	1323
Պորտինս	1264	Էլպս	3464	Իսանս	5 40	Նէքս	1 33	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրիֆֆալս	4481	Էլսաքսաս	1520	Ճիւնս	1080	Ոսիս	4100	Թոքիս	3327
Գէյրս	1371	Էցաքս	1841	Քէյնս	1053	Քէթաճիս	4036	Քուլէս	1470
Գալիբաս	1837	Ֆիաս	954	Քալբինս	2307	Օրլեանս	1535	Օրպինս	242
Գաբէս	1244	Ֆինլանտ	1828	Քանիս	1700	Քալէրմս	1637	Վանքս	1914
Գազս	1094	Ֆլամինկս	349	Լէս	1053	Ռոլս	510	Վալս	1289
Զիքանս	2729	Ֆրանչիսքս	4582	Լէքանթս	2272	Բիալէս	3323	Վքլիճուցն	239
Սօսէթս	1831	Կալիէլս	3060	Լիվորնս	1643	Բինանս	1553	Տէնս	1350
Գոլորատս	4235	Կիկանս	1143	Լորենցս	3191	Բոլլս	1613	Ջեցս	1200
Գոնկս	2905	Կոզս	1011	Մալմս	724	Թօճէս	1789	Թորս	
Գորսս	895	Կրանսս	1695	Մարէնկս	1473	Բոզացիս	136	Մայոն	

Ընդհանուր վաճառքով Հընէն հոս հաւած են.
Վասիս յոգենաւը, նաւապետ Հօրնքէսոլ։
Ակիբս յոգենաւը, նաւապետ Ժիք։
Դիմել Գործակալներուն՝ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԵՐԻՋՕՏ
Թիւ 22 Զ, Բիւլիւք Մէլէթ խան, Գալաթիա 10 50—32

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԵՌԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Գրամագլուխ 130 միլիոն ֆուրոն, ամբողջովին վճարուած

Պահեստի գումար 36 միլիոն ֆուրոնի չափ։

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳԵՂԵՐՄԱՆԴԷՍ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են, Թիւրուն զրուչէն վար վճարում չընդունուիր։

Վիճեր Պանք-Ֆեռայն այսօր հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար գումարներու համար. իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3։ Սակայն կրնայ տոկոսին տակը իջեցնել կամ աւելցնել տեղական լրագիրներու միջոցաւ 15 օր առաջ իմաց տալէ յետոյ։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան եռատուրիլ ամէն տարի։

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան սա առնուիլ գրաւորապէս ու կանխաւ ըլլալիք ազդարարութենէ մը յետոյ, հետեւեալ կերպով

3 օր	100- 150	ոսկի գումարի համար	
6 »	151- 200	»	»
10 »	201- 500	»	»
15 »	501-10 0	»	»
30 »	1001 և անկէ վեր	»	»

Վիճեր Պանք-Ֆեռայն իրեն կը վերապահէ պանքան դրամ ունեցողներուն հաշիւը կարգադրել, ուզուած տարն վճարելով տեսարկին պարունակած գումարը։

Վիճեր Պանք – Ֆեռայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ ալ կը յանձնէ անչափահասի մասնաւով, բայց այդ պարագային նշանակուած խնամակալը (վէլի կամ վասի) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու։

Խնայողական Սնուցկեն գաւ։ Վիճեր Պանք Ֆեռայն կը դրազի նաեւ սեղանաւորական ուրիշ գործառնութիւններով

Cie RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երեւելի ուղեւորութիւններ

Փետրուար

Գ.	27/12	Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւտուն, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Ալեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Հ.	1/14	Օտեսա ժամը 10ին առաւտուն։
Շբ.	3/15	Միտիլլի, Իզմիր, Քիրէ, Ալեքսանդրիա ժամը 10ին առաւտուն։ Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։

50—16

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (79)

ԹՕՔԼ ՍԱՆԹ

ԳԵՂԱՆԻ ԿՈՄՍՈՒՀԻՒ Մ Ը

ԱՐԿԱԾՆԵՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԳԱՅԼԵՐՆ ՈՒ ԳԱՌՆՈՒԿԸ

Ժ.Գ.

ՀԱՅՐ ՈՒ ԱՂՋԻԿ

Սակայն Նաթալի իր յաղթութեան դափիներուն վրայ չէր քնանար, այլ միշտ կը հակէր աչալրջօրէն։ Մինչ իր տղաքը կ'ըսէին թէ մէկէն վանքը բան մը չունէին, ինք կը խորհէր որ անտուդութիւն մը, վտանգ մը կը թեւածէր ապագային վրայ։

Եւ այդ ապառնալիքը Ռոզ-Լիզօնի կողմէ կուգար։

Զէ՞ մի որ Ռոզ-Լիզօն օրինաւոր աղջիկն էր կոմսին և բուն ու միակ ժառանգորդը այն ինչքերուն, զորս յափշտակած էին իր ձեռքէն։

Հակառակ ամէն բանի, այրին իրաւունք ունէր ապահովուելու, բայց մերթ ընդ մերթ կասկածներ կ'ունենար՝ զորս կը փարատէր, մաքի գրեթէ կատարեալ հանդարտութիւնը գտնելով։

Ռոզ-Լիզօն ալ անկարող կը զգար ինքզինքը, թէեւ երկար տանէ ի վեր տեղեակ ըլլար իր ծնողական գաղտնիքին։ Ինչպէ՞ աղջկան ձեռքը ի՞նչ զէնք կրնար ըլլալ նմանօրինակ գաղտնիք մը, քանի որ միջոցները կը պակսէին ապացուցանելու թէ կոմսն էր իր հայրը։ Մնաց որ, ի՞նչ պաշտպանութիւն կրնար վայելել դեռատի աղջիկը։ Այն որ Նաթալիի փառասէր ծրագիրներուն դէմ պաշարած էր, հիմա ոչ եւս էր. Սիւզան մեռած էր և անոր ողբերգական մահը միշտ գաղտնիքով պարուրուած էր այրին համար։ Հետեւարար ամէնէն մեծ վտանգը գոյութիւն չունէր ալ եւս։ Առանց կոմսուհին աջակցութեան, Տորնաք ընտանիքը անկարողութեան դատապարտուած էր։ Ո՞վ պիտի հաւատար անոնց խօսքին, եթէ երբեք ըսէին որ Ռոզ-Լիզօնը իրենց յանձնուած էր Սիւզանի կողմէ և թէ այդ աղջիկը, զոր մեծցուցած էին կոմսուհին հրամանով, բուն իսկ իր աղջիկն էր։ Այդ ամէնուն ապացոյցը գոյութիւն ունի՞ր մինթէ... ո՛չ, եթէ երբեք այդպիսի ապացոյց մը գտնուէր՝ Տորնաք ընտանիքը արդէն իսկ պիտի օգտուէր անկէ, Ռոզի շահուն համար... Ու Տորնաքները լուռ կը մնային, կենդանութեան նշան չէին ցուցներ։

Երկու վտանգ պակսած էին, Տորնաք ընտանիքը և Սիւզան... Իսկ Լիզօն անկարողութեան մատնուած էր...

—Այո՛, այո՛, կրնամ ապահովուիլ... Առանց պատճառի մտահոգութիւններ են ասոնք, կը խորհէր Նաթալի։

Եւ սակայն մտահոգութիւնը չէր վարատեր այդ խորհրդածութեամբ։ Վտանգը կոմսէն չպիտի՞ գար մինթէ... Սօ-սը-Բիլքի մէջ կոմսուհին մեռնելէն վարկեան մը առաջ ի՞նչ պատահած էր... Այդ անձկայրեաց մայրը ի՞նչ կրնար ըսած ըլլալ... Եւ ինչպէս ցոյց տուինք, այդ պիսի մարդեր կարող են ամէն յիմարութիւն գործելու և ամէնէն վսեմ անձնուիրութիւնները կատարելու... Իր կնոջ մահը մեծ և բուռն յուզում պատճառած էր կոմսին, մեռեալ-կենդանի մը դարձնելով զանի... Օրին մէկը, կամքի կեղծ նշոյլ մը չպիտի՞ յայտնէր միթէ... Քիչ մը ուժ չպիտի՞ ունենար... Այդ արձանը չպիտի՞ ոգեւորուէր երբեք... Այդ դիակը չպիտի՞ խօսէր... Բայց այդ դիակը կրնար հրաչք մը գործել, յանկարծ ոտքի ելլելով, ամբաստանելու, վրէժ լուծելու և պատժելու համար... Թերեւս այդպիսի ճիգ մը պատճառ ըլլար կոմսին մահուան...

Այո՛, այդ բանն ալ սպառնալիք մըն էր...

Ու Նաթալի ատոր վրայ ալ խորհած էր...

Իր բեղմնաւոր մտքին չնորհիւ, այդ վտանգին ալ առաջքը առած էր...

— Շատ պարզ բան մըն է. իր ինչքը և անձը կառավարելու անկարող պիտի հռչակեմ... Զէ՞ մի որ անկարող է ստորագրելու, խօսելու և իր կամքը յայտնելու... Օրինական է այդ բանը և անհրաժեշտ... Ոչ մէկ դատարան պիտի մերժէ տարկա... Ալ չպիտի վախնամ այն մահացու հիւանդէն, որով օրին մէկը թերեւս կարենայ խօսիլ ու կամքը յայտնել... Իր անձը ու ինչքերը կառավարելու արգելքը պիտի պատասխանէ իմ կողմէս. «Այդ մարդը անդամալոյծ է, իր իմացականութեան տերը չէ, կը բարձանիլ ուիմար է։» Ու կոմսը ի զուր պիտի աղաղակէ թէ Լիզօն իր աղջիկն է. ո՛չ ոք պիտի լսէ զինքը։

Լիզօն։

Այրին մտածումն ու արարքները միշտ կը դառնային անմեղ աղջկան շուրջը։

Նաթալիի հնարիմաց միտքը ո՛չ միայն խորամանկութիւն ունէր, այլեւ յանդգնութիւն։

Այսպէս՝ խիղճն ու տրամաբանական ծրագիր մը յղացած էր այրին։

Ատենօք Ռուսուսմնթէն վտարել տուած էր դեռատի աղջիկը։

Ինչո՞ւ ներս չառնէր հիմա։

Ինչ նպատակաւ։

Հոս էր որ այրին յանդգնութիւնը ի յայտ կուգար։ Եթէ երբեք իրեն վտանգ մը կը սպառնար Ռոզ-Լիզօնի կողմէ, Նաթալի կը նախընտրէր այդ վտանգը իր աչքին առջեւ ունենալ, անոր մեծնալը դիտել, քան թէ անորոշ, անտեսանելի և հեռաւոր սպառնալիքի մը վախն ունենալ միշտ...

Երբ Ռոզ-Լիզօն իր քով գտնուէր, դիւրաւ պիտի առնէր այդ վտանգին առաջքը։

Իսկ եթէ հեռուն գտնուէր Ռոզ, վտանգը կրնար յանկարծակի բերել զինքը անտեսանելի չանթին պէս...

Վտանգը՝ իր մօտ գտնուած պարագային՝ դիւրաւ պիտի հսկէր անոր վրայ։

Իրմէ հեռու՝ ձեռքէն խոյս պիտի տար...

Ուստի Մաք-ու-լ'Օ երթալորոշեց Նաթալի։

Զիւն կը տեղար։ Թէեւ ժամը հինգն էր և դիշերը մթին, հովի սուլումի մը և մռնչումի մը կը լսուէր ծառերուն մէջ։ Բայց Նաթալի ոչ մէկ բանի առջեւ կ'ընկրկէր, երբ իր որոշումը տուած էր։ Ուստի կառքը պատրաստել տուաւ։

Մաք-ու-լ'Օի տնակը անտեսանելի եղած էր մութին մէջ և ձեան յորձանքներուն տակ։ Տան փեղկերն ալ ամրապէս գոցուած էին։ Կարծես թէ անընակելի դարձած էր ան։

Կառքը կանգ առաւ նոյն արահետին ստորոտը, որ դէպի Տորնաքի բնակարանը կ'առաջնորդէր։ Նաթալի վար իջաւ, իր գորշ ձիերուն վրայ ձգեց մեծ վերարկուին լայն ու վաթկայուած կնգուղը։ Ցեռոյ սկսաւ ձիերուն մէջէն յառաջանալ։

Լոյսի երիզ մը կ'երկարէր փեղկերուն ճեղքէն։

Այրին հրեց դուռը և ներս մտաւ, մինչ հովը, չափազանց տաքցուած սենեակէն ներս մտնելով, ձիւնի փաթիլներ կը բերէր իր հետ։

Տորնաք ընտանիքին բոլոր անդամները հոն էին։

Տոր